

LAŠKI tednik

Celje, 1. julija 1960
Leto X., šte. 26.
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIR
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Ob dnevu borca

ZA DAN BORCA BO LETOS NAJVEČJA SLOVESNOST V SLOVENIJI NA POHORJU POD ROGLJO — ODKRILI BODO PET SPOMENIKOV PADLIH BORCEM NA POHORJU — SVEČANOSTI SE BO UDELEŽILO NAD DESTET TISOČ LJUDI

Dandanašnji, ko si ves svet prizadeva, da bi v svetu zavladal mir in popolno sožitje med ljudstvi, se s tolikanj večjim ponosom spominjamo velikih dni zgodovine, ko so se pri nas in še marsikje po svetu borili tisoči in tisoči ljudi za prečudoviti pojem svobode.

V zgodovini poznamo številne boje, med imeni najdemo številne slavne junake. Od starih bajk pa do današnje revolucionarne zgodovine po vsem svetu odkrivamo hrabre ljudi, ki niso klonili pred nobeno grozoto, da bi priborili svetu mir in pravico. Toda — četudi so znana mnoga slavna imena iz naše narodnoosvobodilne vojne — v njej je žrtvovalo svoja življenja mnogo mož in žena, katerih imena so ostala neznanca. Bil je to ljudski boj, ki je v njem sodelovalo vse ljudstvo in zategadelj to ljudstvo danes tudi ne pozablja junakov, ki so se za njega borili.

In v naši neposredni okolici, med košatim drevjem po zelenem Pohorju, ali v njega globokih snežnih zametih, najdemo na vsakem koraku spomin, kjer je stopala noga naših slavni borcev. Skoraj vsaka ped je zabeležena s to ali ono bitko, skoraj povsod so padali hrabri ljudje, ki so se toliko za lepše in boljše življenje.

Komaj je sovražnik stopil na naša tla, že so hiteli na Pohorje najbolj zavedni Slovenci in si v njegovem okrilju izbrali izhodiščne točke za boj proti tiranu. Sprva jih je bilo malo, potem pa vedno več.

Spominjamo se Prvega pohorskega bataljona, ki je bil izdan. Padlo je osem in sedemdeset junakov, med njimi šest narodnih herojev. Kmalu zatem je na Pohorju začel nastajati Drugi pohorski bataljon. V njegove vrste so naglo pristopili vedno novi borci in samo leto po pokolu Prvega pohorskega bataljona, dne 8. januarja 1944, je bila pri Primožu na Pohorju ustanovljena XI. SNOB, ki so jo kasneje proglasili za udarno. Brigada, ki je štela spočetka vsega skupaj kakšnih 250 borcev, je kasneje narasla na 900 mož. S tem številom je odšla na Dolenjsko, kjer je imela tako težke izgube, da je ob vrnitvi na Štajersko proti koncu decembra 1944 štela le še 162 borcev. Ob osvoboditvi pa je bilo v njenem sestavu 1200 mož. Od ustanovitve do osvoboditve je v tej brigadi padlo nad 2000 borcev, brigada pa je v akcijah ujela nad 1500 sovražnikov in jih uničila več kot 3000. Po osvoboditvi je bila odlikovana z redom Zastuge za narod I. stopnje.

Brigada, ki je nastala večidel iz borcev s Pohorja in njegove okolice, ni ostala samo v domačem kraju. Borila se je nesebično in povsod, kjer je bila potrebna. In tako so na Pohorje samo prihajali borci drugih brigad in so se borili tod. Prihajali so Tomšiči, Bračiči, Sercerji in drugi. Spomladi 1944 pa je šla čez Pohorje tudi XIV. divizija.

Sovražniku je bilo Pohorje trn v peti, imenoval ga je »Bandengebiet«. Toda kljub vsem svojim potezam mu ni uspelo, da bi uničil človekoljubno osvobodilno borbo na Pohorju, niti kjerkoli drugje v naši domovini.

Novembra 1944 je krvnik Steindel ukazal nemški diviziji, ki se je vračala iz Varšave skozi Maribor na dopust, da krene na Pohorje. V zgodnjem jutru 28. novembra 1944 je pri gornjem Vidmarju nad Resnikom nalletela na sovražnike Tomšičeva brigada. V hudem in neenakem boju, v katerem so partizani morali paziti še na domače prebivalstvo, je padlo precej borcev.

Toda takih bitk je bilo na Pohorju več, padlo je veliko naših ljudi, pa tudi sovražnik je beležil vedno hujše izgube. Ob neki priložnosti je moral sovražnik padle naložiti kar na vlak. In ker ni mogel partizanom do živega, se je loteval prebivalstva. Zapiral, preseljeval in pretepal ga je. Vse zaman!

Vera v zmago in lepše čase je bila premočna, da bi ustrašovali ljudi z najhujšimi grozodejstvi. Naš človek je zmagal, zmagali so naši upi. In danes, ko se spominjamo vseh hrabrih junakov, ko slavimo uspehe tega, zavoljo česar so žrtvovali svoja življenja, nam v srcih ponovno zakipi in sveto obljubljam, da ne bomo nikoli več dopustili česa podobnega.

Ko praznujemo letos Dan borca, se ne spominjamo samo hrabre preteklosti. V zavesti si moramo klicati številne nesreče, ki so prizadela ljudstva med zadnjo vojno in ves naš boj v tem času mora biti usmerjen v to, da ne pride več do krvavega boja. Trudimo se za mir, da ne bomo pokopali težko pridobljenih zmag!

H. S.

Najvišje priznanje

BRIGADI »CVETKE JERINOVE«

Pretekli teden so brigadirji druge celjske mladinske delovne brigade »Cvetke Jerinove« sporočili z avtoceste, da jim je vrhovni štab dodellil najvišje priznanje — prehodno zastavo. Mladi brigadirji so torej trenutno najdelavnejša brigada na cesti »Bratstva in enotnosti«. Ta pa ni njihov edini uspeh. V vsaki dekadi so bili udarni in enkrat posebej pohvaljeni.

Velik uspeh brigade je lahko v ponos vsem mladincem celjskega okraja, mladim brigadirjem pa želimo še več takih uspehov.

Predsednik Strelske zveze Jugoslavije v Celju

V spremstvu nekaterih drugih članov Strelske zveze Jugoslavije ter najvidnejših zastopnikov Strelske zveze Slovenije je v ponedeljek popoldne prispel v Celje predsednik Strelske zveze Jugoslavije generalni polkovnik Todorović. Visokega gosta in ostale je najprej sprejel in pozdravil sekretar Okrajnega odbora SZDL Stane Sotlar. Pri sprejemu in poznejšem razgovoru pa so bili še predsednik Okrajnega strelskega odbora polkovnik in narodni heroj Fanc Rojšek, zatem člani okrajnega strelskega odbora podpolkovnik Franc Simonič, Drago Čater, Ivan Cokan, Ivan Putnik in drugi.

Predsednik Strelske zveze Jugoslavije se je predvsem zanimal za delo strelskih organizacij na območju našega okraja. Zato je že ta in naslednji dan obiskal nekaj odborov in prisostvoval njihovim sejam.

Andrej Marinc

SEKRETAR KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV ZA ŠMARSKO OBČINO

Na zadnji seji Občinskega komiteja Zveze komunistov za šmarsko občino so za novega sekretarja izvolili inženirja agronomije Andreja Marince.

CELJSKI MUZEJ ZAPRT

Zaradi obnovitvenih del na poslopiju Stare grofije so razstavni prostori Mestnega muzeja v Celju do nadaljnjega zaprti za vse obiskovalce.

SZDL - GONILNA SILA V KOMUNI

V soboto je bila v Laškem občinska konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi, ki sta se je razen številnih delegatov udeležila tudi ljudski poslanec s tega območja tov. Jakob Zen in sekretar Okrajnega odbora SZDL Stane Sotlar.

Najprej je o aktualnih problemih kraja in o nalogah organizacij Socialistične zveze govoril predsednik občinskega odbora SZDL za Laško tov. Ljubo Zelič. Dejal je, da si Socialistična zveza mora z vsemi močmi prizadevati, da bodo prebivalci občine sodelovali pri določanju in uveljavljanju politike ljudskega odbora in organov samoupravljanja. Le tako bo možno razvijati široko družbeno kontrolo na vseh področjih aktivnosti v komunih. Trenutno deluje v občini 9 osnovnih organizacij Socialistične zveze, ki sicer združujejo določena naselja, vendar je tov. Zelič menil, da bo o organizacijski obliki moralo odločiti mnenje članov SZDL in pa praktične zahteve. Saj je gotovo, da morajo tudi krajevne organizacije kot politična enota delovati v mejah gospodarsko zaključenih enot. Podrobno je govoril tudi o

VREME V NASLEDNJIH DNEH

Prevladovalo bo lepo vreme. Pomembnejše, toda kratkotrajne nevihtne padavine se pričakujejo okrog 30. junija in zlasti okrog 5. julija. — Do 5. julija bo zelo vroče, po 5. juliju pa hladneje.

POKONGRESNA KONFERENCA SZDL V ŠOSTANJU

Socialistična zveza STIČNA TOČKA vseh mišljenj

V SOBOTO DOPOLDNE JE BILA V ŠOSTANJU POKONGRESNA KONFERENCA OBČINSKE ORGANIZACIJE SZDL. MED GOSTI SE JE NADVSE USPELEGA POSVETOVANJA UDELEŽIL TUDI PREDSEDNIK OKRAJNEGA ODBORA SZDL JOŽE MAROLT. — V PRVEM DELU KONFERENCE JE O POMENU PETEGA KONGRESA SZDL JUGOSLAVIJE GOVORIL PREDSEDNIK OBČINSKEGA ODBORA SZDL JANKO ŽEVART; NATO JE PREDSEDNIK LJUDSKEGA ODBORA PETER ŠPRAJC ANALIZIRAL RAZVOJ IN PERSPEKTIVE GOSPODARSTVA V ŠALEŠKI DOLINI, KONČNO PA JE SE SEKRETAR OBČINSKEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV STANE RAVLJEN OPOZORIL NA NALOGE SZDL PRI NADALJNI KREPIVI KOMUNALNEGA SISTEMA.

Močno razgibano politično in gospodarsko življenje v Šaleški dolini je dobilo primeren odmev tudi v razgovoru o pomenu petega kongresa in o nalogah, ki čakajo tako politične kot ostale družbene organe pri nadaljnjem razvijanju komunalnega sistema. Pokongresna konferenca v Šostanju pa je približala še eno — nadaljnji razvoj je v prvi vrsti odvisen od krepitve notranjih odnosov, od nadaljnega uveljavljanja socialistične demokracije. Za uresničevanje te naloge je dal peti kongres SZDL Jugoslavije

zelo koristne napotke. Del teh za-jema tudi novi statut, ki nakazuje nove oblike in metode dela, ki pa jih je treba na terenu prilagoditi in vskladiti tako, da bo Socialistična zveza v praksi sposobna obravnavati in reševati prav vse probleme in naloge. Socialistična zveza mora v še večji meri postati tribuna, na kateri se bodo stikala vsa merila in vsklajevala vsa mišljenja.

Da bi delo občinske organizacije SZDL čim bolj prilagodili smernicam novega statuta, so na konferenci v Šostanju med drugim sprejeli sklep, da naj o gradivih petega kongresa razpravljajo tudi pri krajevnih organizacijah SZDL. Spremembe, ki jih nakazuje novi statut, tako glede sekcij, podružnic in podobno, pa naj bi vskladili s potrebami in zahtevami terena do konca letošnjega leta. Seveda vse to po temeljiti razpravi z vsemi člani.

Kot vse kaže tu ne bodo potrebne bistvene teritorialne spre-

membe krajevnih organizacij SZDL. Res je, da dela v tej občini še nekaj organizacij, ki se po številu članov ne morejo preveč ponašati, kot v Cirkovcah, Belih vodah, Zavodnji itd.; res pa je tudi to, da te organizacije zajemajo večja območja, zaradi česar bi ne kazalo še tako velike organizacije teritorialno še povečati. V dotedanjem obsegu bodo ostale tudi organizacije v večjih krajih, kot so Velenje in Šostanj. Edina sprememba v teh primerih bo nastala z ustanovitvijo podružnic. Sicer pa bodo tudi o tem razpravljali in odločili člani sami.

Velik korak naprej si v šostanjski občini obetajo od formiranja sekcij, v katerih bodo državljanji sodelovali ne le zaradi organizacijske discipline, kot bolj po svojih nagnjenjih. Sekcije pa naj bi pripomogle še k temu, da bi se aktivnost organizacij močno povečala.

Odgovorna naloga čaka odbore še pri povečanju števila članov. Po dosedanjih podatkih zajemajo organizacije SZDL v šostanjski občini 83 % volivcev. Da se da za povečanje števila članov še dosti napraviti, so potrdili tudi primeri, ko so nekatere organizacije povabile na razgovor vse tiste državljane, ki še doslej niso našli mesta med člani SZDL. Drugod spet, pa sta se te naloge lotila predsednik in tajnik krajevne organizacije, ki sta obiskala vse nečlane in se z njimi temeljito pogovorila o vzrokih, zakaj so še doslej ostali zunaj organizacije, ki stoji prav tako na čelu skupnih stremiljenj za graditev lepšega in boljšega življenja. M. B.

Janko Ževart

V nedeljo, 3. julija bo za Dan borca in ob petnajsti obletnici osvoboditve Zveza borcev občine Slovenske Konjice odkrila na Pohorju pod Roglo pet spomenikov borcem, ki so padli v NOV.

SPORED SVEČANOSTI NA ROGLI v nedeljo, 3. julija

- ob 5. uri — odhod skupin iz Zreč in Vitanja proti Rogli, ki bodo spetoma odkrile posamezne spomenike;
- ob 7. uri — skupina iz Zreč bo odkrila spomenik pri Zgoranjem Vidmarju nad Resnikom;
- ob 7.30 — bo ista skupina odkrila spomenik na Resniški planji;
- ob 8.30 — zreška skupina bo odkrila spomenik na Konjski planji;
- ob 9. uri — skupina iz Vitanja bo odkrila spomenik na Vitanjski planji;
- Obe skupini in ostali udeleženci se bodo zatem zbrali na ravnici med kočjo pod Roglo in razglednim stolpom, kjer bo tale spored:
- od 7.30 do 8.45 — napad na Vitanjsko planjo. Izvedli ga bodo pripadniki predvojaške vzgoje iz Maribora;
- ob 10.20 — prihod skupin iz Zreč in Vitanja na osrednji prireditveni prostor;
- ob 10.30 — začetek glavne svečanosti, na kateri bo govoril in odkril spomenik na Rogli tov. Mitja Ribičič-Ciril.

Rudarjem naš pozdrav in čestitka

Tretji julij je praznik slovenskih rudarjev. Letošnje praznovanje rudarskega praznika sovpada z dnem borca, hkrati pa dobiva ob desetletnici delavskega samoupravljanja še pomembnejše obeležje. Prav zato pomeni ta praznik še večjo spodbudo ne le za izpolnjevanje proizvodnih nalog, temveč v enaki meri tudi za nadaljnjo krepitev in uveljavljanje organov delavskega samoupravljanja. Koristne napotke za nadaljnje delo pa je dal tudi peti kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Ob prazniku želimo rudarjem, da bi dosegli še večje uspehe tako v proizvodnji kot v skrbi za delovne in življenjske pogoje. Srečno!

JAVNA RAZPRAVA

o kulturnem centru v Celju

Ce sodimo po delu, ki ga je že doslej izvršil, zlasti pa zastavil svet za kulturo pri občinskem ljudskem odboru v Celju, potem je gotovo, da dobiva razprava o gradnji kulturnega središča v Celju vse bolj jasno obliko. Tako je poseben odbor pri svetu zbral vse dosedanje predloge in zamisli glede kulturnega centra v Celju ter jih uredil v posebno anketo, ki jo je te dni dal v pretres vsej naši javnosti. Odbor pričakuje in prosi, da bi vsi forumi in posamezniki, ki se kakor koli zanimajo za ureditev takega središča v celjskem mestu, temeljito proučili anketo, ali bolje rečeno dosedanje predloge in zaradi čim boljše rešitve problema prispevali še svoja mnenja. Odbor pri svetu za kulturo jih bo zaradi odmerjenega časa sprejemal najpozneje do desetega julija. Na osnovi zbrane materiala bo dal svet za kulturo pristojnim organom tudi ustrezne predloge za sestavo gradbenega programa za gradnjo kulturnega centra v Celju.

jo upravnega središča družbenih organizacij. Kulturno izobraževalni center pa naj bi po dosedanjih predlogih obsegal: dve predavalnici s kapaciteto do 30 oziroma od 70 do 80 slušateljev, obe urejeni za najsodobnejši avdiovizuelni pouk, nadalje knjižnico, čitalnico s kapaciteto nad 50 mest, galerijo ter do šest prostorov za glasbeno dejavnost. Pri razporeditvi in graditvi teh prostorov naj bi upoštevali vse zvrsti od godbe na pihala, orkestra pa tja do pevskih zborov itd. Ti prostori naj bi bili urejeni tudi tako, da bi bil v njih možen komorno glasbeni nastop. Vsi ti prostori naj bi imeli še ustrezne stranske prostore, sanitarije in podobno. Kulturno izobraževalni del pa bi moral posebej služiti tudi pionirjem. Zato naj bi obsegal še pionirsko knjižnico, pionirsko čitalnico, več učilnic za tehnično vzgojo, za pouk tujih jezikov, za likovno vzgojo, za izrazno plesno vzgojo, za dramatiko itd. Ta del pa naj bi zajel še lutkovno gledališče. Po dosedanjem predlogu naj bi imel tako imenovani družabni del kulturnega centra: veliko dvorano za 1800 do 2000 mest, ki bi

naj bila primerna za zborovanja, ples, koncerte, tehnične razstave, športne prireditve itd. Tu naj bi zgradili še kino dvorano z 800 sedeži, nadalje letni kino, v katerem pa bi lahko imeli še druge nastope, zraven tega pa še klubske prostore in nazadnje bife z vrtno. Upravno središče pa naj bi zajelo pisarne in sejne sobe družbenih organizacij ter primerno stanovanje za hišnega upravitelja. Vabimo prebivalce celjskega mesta in občine, da sodelujejo v razpravi o bodoči ureditvi kulturnega centra in da z dobromernimi predlogi pomagajo pri reševanju skupnega problema.

Redni vlaki

NA OBSOTELJSKI PROGI

V okviru proslav na čast dneva borca bodo imeli v ponedeljek, 4. julija ob desetih dopoldne v Smarju pri Ješah pomembno slavlje. Ta dan bo namreč pripeljal v Smarje prvi vlak iz Kumrovcu po novozgrajeni obsoteljski progi. Od 5. t. dalje pa bo na odseku Kumrovec—Stranje vzpostavljena redna vlakovna zveza.

BRODNIK — IMA ZE POTNI LIST ZA RIM

Na mednarodnem atletskem mitingu v Sarajevu je član AD Klavdivarja JOŽE BRODNIK zbral v deseterboju 6.759 točk. S tem rezultatom je za 9 točk prekoračil olimpijsko normo. Tako je izpolnil tudi pogoj za udeležbo na letošnji rimski olimpijadi.

Več stikov s člani - VEČJA AKTIVNOST PRI DELU

S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA ZB V CELJU

Z namenom, da bi analizirali delo osnovnih in krajevnih organizacij Zveze borcev na območju celjske občine v času priprav na bližnje praznike — Dan borca, Dan vstaje slovenskega ljudstva, praznik mesta Celja — je bil konec preteklega tedna pod vodstvom sekretarja Občinskega odbora Zveze borcev RIKA PRESINGERJA razširjen plenum tega odbora. Če odštejemo nerazumljivo odsotnost zastopnikov organizacij ZB z Otoča in Skofje vasi, potem je treba dati priznanje vsem ostalim, ki so se posvetovanja udeležili v zares lepem številu.

Čeprav so uvodne besede sekretarja Rika Presingerja kritično ocenile izvajanje nekaterih nalog, pa je poznejša razprava navzlic vsemu potrdila solidno delo osnovnih organizacij. Toda, ker je bil plenum sklican z namenom, da kritično oceni dejavnost, naj se tudi v tem poročilu zadržimo pri nekaterih nasvetih, ki jih bodo morale organizacije v prihodnje upoštevati v še večji meri. Vzrok za pomanjkljivo izvajanje nekaterih nalog tiči v dejstvu, da so odbori osnovnih organizacij Zveze borcev premalo storiš za tesnejšo povezavo s člani. Ker te povezave čestokrat ni, so člani tudi slabo seznanjeni z ugodnostmi, ki jim jih nudijo zakoniti predpisi. Tu pa tiči še vzrok premajhne aktivnosti organizacij. Gotovo je namreč to, če bi člani čutili do svoje organizacije več navezanosti, potem bi se v njej še bolj udeleževali. Določene slabosti iz dela organizacij pa se kažejo še v tem, da premalo vztrajno in odločno zahtevajo reševanje nekaterih pravic bivših borcev, med katere spada na prvo mesto stanovanjsko vprašanje. Zato bo morala organizacija Zveze borcev najti več stikov ne samo z ljudskim odborom, temveč tudi z vsemi organi delavskega samoupravljanja, kajti tudi ti so kot družbeni organi odgovorni za reševanje tistih problemov, ki se tičejo zaposlenih borcev.

Razprava pa je potrdila tudi to, da je majhen zastoj pri delu nastal po reorganizaciji osnovnih odborov, zlasti pa po združitvi manjših organizacij v večje. Zaradi te preobnove je ostalo nerešeno več vprašanj, kot neurejeni spiski članov, neurejeni arhivi sploh in podobno. Hvaležna je bila ugotovitev, da n. pr., osnovna organizacija Zveze borcev v Gaberjih usmerja svoje delo pre-

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 24. junija DRUGI DAN zasedanja Ljudske skupščine Slovenije so sprejeli zakone o ustanovitvi visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani, višje pomorske šole v Piranu ter višje agronomske, višje stomatološke in višje pravne šole v Mariboru.

Sobota, 25. junija NA RAZŠIRJENEM PLENUMU CK LM Slovenije so po referatu Frančka Miriča govorili o nekaterih problemih telesne kulture in o nalogah Ljudske mladine.

V LJUBLJANI se je sestel odbor za proslavo 20-letnice revolucije. Pod predsedstvom Janeza Hribarja so razpravljali o načelih proslave v prihodnjem letu, zraven tega pa so izvolili tudi nekatere komisije za posamezna delovna področja.

Nedelja, 26. junija V VUKOVARU so na veličastnem mitingu počastili 40-letnico drugega kongresa Komunistične partije Jugoslavije. Med udeleženci proslave je bil tudi tov. Franc Leskovec-Luka.

Ponedeljek, 27. junija V POČASTITVE DESETE OBLETNICE delavskih svetov so bile po vsej državi, v kolektivih in pri ljudskih odborih slavnostne seje, na katerih so govorili o razvojni poti organov delavskega samoupravljanja.

Torek, 28. junija V BEOGRADU se je začel kongres sindikata grafičnih delavcev Jugoslavije. Ugotovili so, da so podjetja grafične industrije povečala proizvodnjo za 46 %. Povečala se je tudi izdaja časopisov za 59 %. Letos so se sindikatu grafičnih delavcev pridružili novinarji. Tako se je število članov povečalo na 37.105.

Sreda, 29. junija NA ZASEDANJU ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE so odobrili poročilo o gibanju gospodarstva v prvih štirih mesecih letos. V tej zvezi pa so sprejeli kot najvažnejši nalogi sklepa o uravnoteženju proizvodnje in potrošnje ter o ustvaritvi večjih rezerv na vseh področjih. Na dnevnem redu je bila še obrazložitev zakonov o združevanju in poslovnem sodelovanju v gospodarstvu in o službi za zaposlovanje delavcev.

Občina, težišče vse dejavnosti

MISLI PO POKONGRESNI KONFERENCI SZDL V SENTJURJU

»Za nas je važno to, da govorimo o problemih tam, kjer se pojavljajo, ne pa, da pred njimi zapiramo oči... Lahko bi rekli, da so te besede predsednice Občinskega odbora SZDL v Sentjurju, tov. Francke Bogataj veljale na pokongresni konferenci kot moto vsega njenega nadaljnjega poteka. Udeleženci so se namreč jasno in odločno pogovorili o vseh nalogah, ki jih čakajo, pa ne samo na političnem področju, temveč tudi v gospodarstvu.

Četudi so že na občinski konferenci sprejeli določene zaključke o praktičnem izvajanju smernic in novega statuta Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, so vendarle osvojili tudi priporočilo, po katerem bodo omogočili vsem članom, da se s tem gradivom spoznajo in da prilagodijo svoje delo kongresnim smernicam. Pri tem pa jih bo vodilo načelo — krepiti materialne osnove komune in doseči še večje uspehe na področju družbenega upravljanja. Pa še nekaj — decentralizacija komunalnega sistema ne more ostati na pol poti, iti mora naprej v cilju še večje okrepitev občine. Nič manjša naloga pa jih ne čaka pri uveljavljanju krajevnih odborov, ki prevzemajo naloge stanovanjskih skupnosti. Tu gre za bistveno vsebinsko spremembo, saj postajajo krajevni odbori z novimi nalogami važen člen v mehanizmu družbenega upravljanja. Ta preorientacija pa nakazuje pot, po kateri se bodo morali krajevni odbori čim bolj osamosvojiti tudi v finančnem pogledu.

Kako daleč sega delovno področje Socialistične zveze delovnih ljudi je pokazal tudi referat predsednika občinskega zbora proizvajalcev inž. Najžarja. Hkrati s tem pa so se v svetli luči pojavile še naloge Socialistične zveze, kot mobilizatorja za dosego še večjih uspehov. Alpos in Lesno podjetje sta na najboljši poti. Zlasti lepe perspektive pa se obema podjetjema odpirajo po rekonstrukciji. Medtem, ko so v Alposu na začetku druge faze obnovitvenih del, pa pripravljajo v Lesnem podjetju poleg ostalega tudi ureditev obrata za izdelovanje vezanih plošč. Težji problemi se skrivajo v obrti. Dejstvo, da se iz leta v leto manjša število zasebnih obrtnih obratov, narekuje socialističnemu sektorju, da pristopi z

večjo vnemo (in seveda z izdatnejšimi sredstvi) k ustanavljanju svojih obrtnih delavnic. Pa ne samo proizvodnih, tudi na uslužnostno dejavnost ne bodo smeli pozabiti. Na to predvsem ne! V kmetijstvu bo treba z največjo odločnostjo osvojiti načelo, da je perspektiva proizvodnje v živinoreji in sadjarstvu. Vse ostale panoge bo treba tema dvema podrediti. Več doslednosti jih čaka pri podpisovanju in zlasti pri izpolnjevanju pogodb o proizvodnem sodelovanju med kmetijsko zadržno organizacijo in proizvajalci. Kmetijske zadruge pa bodo morale posvetiti več skrbi organiziranju lastnih proizvodnih obratov. Zadruge in posvetstva so v zadnjem času pre-

Inž. Najžar

vzele v zakup okoli 150 ha zemlje, prav toliko pa bi jo še lahko, če bi bili tudi ekonomski računski za tak prevzem utemeljeni. Kmetijska gospodarstva so dobro delala, lahko pa bi še boljše, če bi imela na razpolago več lastnih sredstev. Resna ovira na poti še večjih proizvodnih uspehov pa je silna razdrobljenost parcel. Zato je zahteva po čim prejšnji arondaciji zemlje več kot utemeljena.

POGLED PO SVETU

Močno odmeven je bil govor, ki ga je imel preteklo sredo Hruščev v Bukarešti na kongresu romunske delavske stranke: ZDA so krive za pariški neuspeh. Toda SZ ne bo nehala opozarjati na potrebo, da je treba skleniti sporazum o splošni razorožitvi in mirovno pogodbo z Nemčijo. SZ je proti hladni vojni, s katero kujejo dobičke imperialisti. Vojna ni neizogibna, čeprav imperializem še obstoji. V tem pogledu je treba na Leninove teze o imperializmu gledati ustvarjalno, kajti mnogo pojavov je, ki jih Lenin še ni mogel upoštevati, ker jih ni bilo. Razumeti je treba le položaj, ki je zdaj, razumeti stvarno razmerje sil. Tu je organizacija delavskega razreda v kapitalističnih deželah, široke množice so za mir, mnogo držav se zavzema za mir in končno, tu je SZ in vrsta socialističnih držav. »Samo norci se lahko ogrevajo za novo svetovno vojno, kar pa se tiče zdravih, morajo razumeti, kakšne usodne posledice bi imela nova vojna.« Se več odmeva je imela Eisenhowerova pot po Daljnem vzhodu. Bil je na Filipinih, na Koreji, na Formozu in na Havajih. Poročila pravijo, da je ta njegova inspekcija sicer ugotovila zgoščen niz vojaških oporišč, ugotovila pa tudi, da vojaške posadke še ne pomenijo, da so za ZDA države, preprežene z ameriškimi oporišči. Kaj je končno pomenil rimski limes, ko so ljudstva od Dacije do Albiona terjala spremembo razmer, ki jih je hotel komandirati rimski imperij? Tudi stebri varnosti »svobodnega sveta« niso več stebri, če mimo njih dere ljudska volja, drugačna od tiste, ki je prevajala pobožnega pokojnega Dullesa. Ratifikacija

obrambnega pakta z Japonsko se je sicer izvršila, na skrivaj, s pomočjo tajne policije, toda na Japonskem zoper ratifikacijo demonstrira s štrajkom šest milijonov ljudi. In kaj terjajo japonski socialisti in domoljubi: odpoved pakta z ZDA, dezatomizacijo tihomorskega področja, evakuacijo ameriških oporišč in normalizacijo odnosov s Kitajsko, torej vse tisto, na čemer sloni Dullesova in Eisenhowerova zunanja politika in njun boj zoper »svetovni komunizem«, ki bi ga z orožjem rada fizično uničila.

Zadnji Herterjev govor o ameriški zunanji politiki je po vsej pravici našel zgovorne kritike celo na ameriški celini: ZDA niso znale prilagoditi svoje diplomacije in strategije novim časom in perspektivam in so zato izgubile politični prestiž. Eisenhowerova blamaža na Japonskem, pravijo, je za ameriško politiko več kot resna zadeva, zelo zgovorna stvar. Tudi na Filipinih, na Koreji in na Taiwanu je Eisenhower lahko spoznal, da nacionalne koristi azijskih držav in ljudstev ne sovpadajo z ameriško politično, vojaško in ideološko strategijo.

Iz ZDA se je vrnil Franc Jožef Strauss, zahodno nemški obrambni minister. Njegovi razgovori z ameriškim kolegom Gatesom so potekali v duhu Dullesove politike. Zadeva Eichmann bo menda spravljena s sveta, ko se bosta sestala Frondizi in Ben Gurion. Res je vprašanje svetovne morale, če se Argentina zavzema za vojnega zločinca. Če je že sprejemala leta 1945 vojne zločince iz vsega sveta, naj bi to zdaj pred svetom kakorkoli opravičevala, ne pa, da iz pravice azila dela zdaj problem. Varnostni svet pri OZN je ob zadevi Eichmann preстал preizkušnjo, vendar ne brez škode.

V Francijo je prispel Ahmed Boumendjel, pooblaščenec začasne alžirske vlade, na pogajanja z de Gaullem. To je tretji odmevni dogodek preteklega tedna. Če bodo pogajanja zakopala bojno sekuro v Alžiru, bo to zares precej spremenilo celo svetovni položaj. Pogajanja se vrše v največji tajnosti in imajo preliminaren značaj. Pristaši obeh strank se trudijo, da bi podprli razgovore.

OGLAŠUJE V CELJSKI TEDNIK!

Za občinski praznik občine Laško, 90. obletnico obstoja PGD Laško, rudarski praznik in Dan borca, 2., 3. in 4. julija 1960, ki jih proslavljamo ob 15. obletnici osvobođenja domovine in ob 10. obletnici delavskega samoupravljanja, prav iskreno čestitajo vsem svojim članom in občanom:

- OBČINSKI LJUDSKI ODBOR OBČINSKI KOMITE ZKS OBČINSKI ODBOR SZDL OBČINSKI KOMITE LMS OBČINSKI SINDIKALNI SVET OBČINSKI ODBOR ZB NOV OBČINSKI SVET SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV OBČINSKA GASILSKA ZVEZA

Laško

- K gornji čestitki se pridružujejo: RUDNIK RJAVEGA PREMOGA LAŠKO INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV »VOLNA« LAŠKO PIVOVARNA LAŠKO TOVARNA LESNE GALANTERIJ RIMSKE TOPLICE ZAVOD ZA REHABILITACIJO INVALIDOV ZDRAVILIŠČE LAŠKO TRGOVSKO PODJETJE »IZBIRA« LAŠKO KMETIJSKA ZADRUGA LAŠKO KMETIJSKA ZADRUGA RIMSKE TOPLICE KMETIJSKA ZADRUGA JURKLOŠTER KOMUNALNO PODJETJE »KOMUNALA« LAŠKO GRADBENO PODJETJE »GRADBENIK« LAŠKO ELEKTRO PRENOS — OBRAT LAŠKO HOTEL »SAVINJA« LAŠKO GOSTIŠČE »HUM« LAŠKO GOSTINSKO PODJETJE RIMSKE TOPLICE KOVAŠKO KOLARSKA DELAVNICA LAŠKO OBRATNO PODJETJE »MESO« LAŠKO PEKARNA LAŠKO LESOSTRUGARSTVO LAŠKO

Uspešna bilanca

Občina Laško, čeprav je bila v primerjavi z ostalimi močnejši sosednji občini malo pomembna, se v zadnjem času že močno uveljavlja.

Na domačem tržišču je močno povpraševanje po kvalitetnem laškem pivu in izdelkih tekstilne tovarne »Volna«, tuje tržišče pa se zanima predvsem za izdelke tovarne lesne galanterije v Rimskih Toplicah.

K pomembnejšim podjetjem — kot so rudnik rjavega premoga v Rečici, tekstilne tovarne »Volna«, pivovarna in tovarna lesne galanterije — se je v letošnjem letu pridružil še novoustanovljeno komunalno podjetje, ki že posega s svojimi dejavnostmi v reševanje komunalnih problemov — gradnja vodovodov, elektrifikacija in podobno.

Zelo pereč problem je bila v Laškem preskrba z dobro pitno vodo, saj je dnevna poraba vode v pivovarni preko 500 m³, podobno pa je tudi pri »Volni«, mesarskem podjetju, gostinskih podjetjih in v zdravilišču.

Občinski ljudski odbor Laško je temu vprašanju posvečal svojo pozornost, zaradi pomanjkanja sredstev pa bodo uresničili zamisel o novem vodovodu šele letos. Za gradnjo vodovoda Rimske Toplice—Laško so prispevala znatna sredstva iz svojih razpoložljivih skladov podjetja.

Pred kratkim so dogradili vodovod Šmohor—Huda jama—Laško, ki je pomemben za preskrbo prebivalstva z dobro pitno vodo. Tudi ta vodovod je terjal precejšnja sredstva.

Vzporedno z gradnjo vodovodnega omrežja rešujejo v Laškem tudi ostala komunalna dela, od katerih zavisi nadaljnji razvoj gospodarstva in turizma.

Elektrifikacija naselij stopa v zaključno fazo in je bilo v te namene v zadnjih petih letih uporabljenih brez prispevkov občanov preko 17 milijonov dinarjev. Tudi ulična razsvetljava po mestu je bila v zadnjem času obnovljena.

Stanovanjski problem je bil v Laškem nerešljivo vprašanje, kaže pa, da se bo stanovanjska stiska le malo ublažila, ker v Laškem posvečajo kar največ pozornosti gradnji novih stanovanj. Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš je dal v lanskem in letošnjem letu na razpolago vsa svoja sredstva za stanovanja in izdal preko 85 milijonov posojil v te namene. Tako bodo samo letos zgradili 56 dru-

žinskih stanovanj, precej pa tudi privatniki.

Sprico tega, da vseh stroškov, ki so nastali z gradnjo že navedenih komunalnih objektov, ne bi prenesel proračun občine, so precejšen del potrebnih sredstev prispevala podjetja iz svojih skladov. Tako so pri reševanju perečih problemov občine bili soudeleženi prvič v zgodovini tudi delavski sveti, ki so pravilno domeli potrebe, čeprav bi sredstva morda bili rabili tudi v podjetju.

Občina Laško namerava v bodoče posvetiti še več skrbi razvoju turizma, tako da si bo Laško ustvarilo tisti sloves, kot ga je uživalo pred vojno. V Laškem so obnovili hotel »Savinja«, s čimer so pridobili 18 ležišč. S tem, ko se je zdravilišče preusmerilo zgolj na rehabilitacijo invalidov, je Laško glede turizma precej prikrajšano, vendar kaže, da bodo izpad tujskih sob v prihodnje nadomestili z novo opremljenimi sobami. Trenutno je v Laškem in Rimskih Toplicah — brez kapacitete zdravilišč — 208 ležišč, ki so v sezoni vsa zasedena.

Prav tako pa čutijo potrebo,

da za nadomestilo sedanjega gostišča »Hum« postavijo na istem mestu nov hotel, ki bi zadostil potrebam razvijajočega se turizma.

Dvig kmetijstva se močno odraža v letošnjem družbenem planu in če zasledujemo uresničitev načrtov s področja kmetijske proizvodnje, potem moramo v prvi vrsti oceniti delo kmetijskih združenj kot nosilcev načrtnega dela in usmerjanja v kmetijske proizvodnje.

Načrtno usmerjanje kmetijske proizvodnje preko proizvodnega sodelovanja, kreditiranja, kontrahiranja in drugih oblik sodelovanja, predstavlja čedalje bolj pomembno, če ne najvažnejšo dejavnost kmetijskih združenj. Mnogo več pa bi napravili, če bi v vseh kmetijskih akcijah sodelovali kmetijski strokovnjaki. Trenutno namreč ni zaposlenega v kmetijskih združenjih niti enega kmetijskega strokovnjaka. Temu vprašanju sicer posvečajo pozornost, vendar bodo do prihoda tih kadrov zadruga primorane še šestkrat iskati strokovno pomoč drugod.

Pokongresna konferenca SZDL v Šmarju pri Jelšah

V sredo je bila v Šmarju pri Jelšah pokongresna konferenca Socialistične zveze, na kateri so se razen članov občinskega odbora SZDL zbrali tudi predstavniki vseh ostalih družbenih in političnih organizacij, ljudskega odbora itd. Med gosti sta se posvetovanja udeležila še ljudski poslanec tega območja VINKA SIMONIC in sekretar Okrajnega odbora SZDL STANE SOTLER.

Po poročilih sekretarja Občin-

skega odbora SZDL MILANA ČREPINSKA, nadalje podpredsednika občine LOJZETA KRIVCA in predsednika Občinskega odbora SZDL FRANCA ZUPANCA se je razvila zelo živahna razprava, v kateri so nakazali vrsto problemov, zlasti gospodarskega značaja, ki jih bo treba rešiti v kratkem. Zraven tega pa jih čakajo tudi nekatere organizacijske naloge, ki jih nakazuje novi statut Socialistične zveze.

TRGOVINE V ČRETU NE BODO UKINILI

Trgovsko podjetje »Rio« je predlagalo Svetu za blagovni promet pri celjski občini ukinitve svoje poslovalnice v Čretu, češ, da nima dovolj prometa in je zato nerentabilna. Svet za blagovni promet je predlog odklonil, upoštevajoč željo tamkajšnjih ljudi, ki bi sicer morali nabavljati blago v celjskih trgovinah.

NOVO POSLOPJE ZA GASILCE

V Celju so začeli graditi nove prostore za poklicno gasilsko enoto. Sedanji prostori namreč ne zadoščajo potrebam. V novem posloju, ki ga gradijo ob Dečkovi cesti bodo vsi potrebni prostori, hkrati pa bo poklicna gasilska enota imela bolj odprto pot v primeru požara, ko gre za vsako sekundo.

Proslava Dneva borca v celjski občini

V celjski občini se bodo proslave dneva borca začele nočjo ob dvajsetih v veliki dvorani Narodnega doma, kjer bo večer partizanskih pesmi. V soboto, 2. julija se bo ob pol sedmih zvečer začel pri spomeniku na Šlandrovem trgu promenadni koncert godbe na pihala France Prešeren. Ta dan pa se bodo začele še prireditve na čast krajevnega praznika v Strmcu. Ob dvajsetih bo namreč pri Zgankovih v Hrenovih pri Strmci partizanski miting. V nedeljo, 3. julija pa bodo v dopoldanskih urah razvili žastova krajevne organizacije Zveze borcev, po proslavi pa odprli razstavo NOB.

V nedeljo in ponedeljek bodo osnovne organizacije Zveze borcev organizirale več izletov v partizanske kraje. V teh dneh pa bodo povabile še partizanske vdove, matere in očete padlih borcev na tovariške razgovore.

SE TRIJE AVTOBUSI

Avtobusno podjetje v Celju je letos že nabavilo tri nove avtobuse znamke FAP. Za te so izdali preko 45 milijonov dinarjev. V kratkem pa bodo nabavili še tri nove avtobuse iste znamke.

Zaradi težav ali navkljub velika aktivnost

O žalski občini kaj radi govorimo, da je bogata in zato navadno tudi napačno mislimo, da občina zaradi tega lahko neprimerno laže rešuje pereče probleme. Češ, kjer je denar, se da vse narediti. Tako mišljenje pa žalčanom prej škoduje kot koristi. Relativno so namreč občinski proračuni na isti ravni. To pa hkrati pomeni, da imajo v žalski občini spričo pomanjkanja sredstev še večje težave. Razvitejši kraji imajo razumljivo tudi večje potrebe. Zaradi tega je tudi vprašanje dviganja življenjske ravni v žalski občini še najbolj pereče. Saj je znano dejstvo da razen v Celju, nikjer v celjskem okraju ni tako hude stanovanjske stiske kot prav v žalski občini. Zanimivo je tudi, da v vsej žalski občini in ne samo v Celju.

Kljub težavam pa v Celju niso vrgli puške v koruzo. Letos nameravajo urediti dokončno družbeno prehrano v občinskem središču. Sedanji prostori so neprimerni. Enako tudi v Libojah, kjer bodo razen tega ustanovili še pekarno in uredili nekaj tujskih sob.

Računajo tudi, da bodo letos lahko do kraja rešili pereče vprašanje servisnih delavnic, ki jih bodo strnili v enem posloju. V Zabukovci vprašanje družbene prehrane zaenkrat rešeno, tudi v Sempetru delno, kjer so uredili zaprto restavracijo za delavce Agroservis, DES in za delavce iz kmetijskega gospodarstva. Tudi Lesno podjetje namerava v kratkem zasvoje delavce urediti

manjšo restavracijo. Na Polzeli je ta problem že rešen. V Preboldu pa zaenkrat ni soglasja, tako da zadeva počiva?

Tudi problem razširjevanja in usposabljanja trgovskega omrežja so odločno načeli. Občina bo najela republiški kredit v višini 50 milijonov dinarjev, s katerim bodo zgradili trgovski paviljon v Celcu, kjer bodo opremili sodobno samopostrežno trgovino. Delno samopostrežno trgovino nameravajo še letos urediti tudi v prostorih kmetijske zadruga v Preboldu, v Petrovčah pa kaže, da bo zamisel za ureditev sodobne trgovine propadla zaradi zastarelih pojmovanj nekaterih domačinov. Z letošnjimi sredstvi bodo uredili še eno poslovalnico na Polzeli in na Vranskem.

Istočasno nameravajo izboljšati javno razsvetljavo v Celcu in nekaterih drugih krajih. Prav tako bodo še naprej nadaljevali z elektrifikacijo občinskega območja. Zlasti potrebo je napeljavati elektriko v Loke in del Liboj.

Med najbolj perečimi problemi pa vsekakor ostane stanovanjsko vprašanje. Stanovanj je skratka premalo za vse potrebe, občinski stanovanjski sklad pa ne zadošča za vse potrebe. Stanovanja sicer gradijo v Celcu, v Zabukovci, v Preboldu, na Polzeli in drugih večjih krajih, vendar bo stanovanjski problem v naslednjem letu prav tako — če ne še bolj pereč — kot letos.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri lesnoindustrijskem kombinatu »SAVINJA« Celje

razpisuje naslednja delovna mesta:

- a) 1 KLJUČAVNIČARJA
- 1 KLEPARJA
- 1 STROJNIKA ZA LOKOMOTIVO
- 2 KURJAČA Z IZPITOM

ter večje število delovnih mest za nekvalificirano moško delovno silo.

Nadalje razpisuje štipendije za študij na naslednjih šolah:

- b) 2 za Srednje tehnično šolo — lesni oddelek
- 3 za Ekonomsko srednjo šolo

Pod točko a) je potrebna strokovna izobrazba za kvalificiranega delavca. V prošnji je treba navesti dosedanje zaposlitev.

Pod točko b) je treba priložiti življenjepis, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o zadnjem opravljenem izpitu, izjavo prosilca, da drugje ne prejema štipendije in potrdilo o vpisu na šolo.

Pismene prošnje je treba vložiti do 20. julija 1960 na upravo podjetja lesnoindustrijskega kombinata »SAVINJA« Celje, Jurčičeva ulica št. 1.

varna, nogavic in drobne konfekcije

Pol ure z vprašanji med košaricami

VSI SO ZA! — V CELJU POTREBUJEMO ŠE VEČ SAMOPOSTREŽNIH TRGOVIN — SAMEC NA LOVU ZA NAJBOLJŠIM SADJEM — IN NA KONCU BETIN BLUES.

Pred dnevi sem obiskala samopostrežno trgovino v Celju, vendar tokrat ne z namenom, da tu nakupim, marveč, da vprašam za mnenje o takem načinu kupovanja in prodajanja tiste, ki v njej kupujejo ali so zaposleni. Velik promet, ki ga je trgovina dosegla že v prvih mesecih svojega poslovanja, je presenetil celo največje optimiste, saj je dnevni promet dosegel kmalu enako višino kot promet v šestih spece-rijskih trgovinah, ki so še klasično urejene.

Gospodinja Kučan Marija je pravkar izbirala med vrečicami z mesom, ko sem jo vprašala od kdaj kupuje v Samopostrežbi in kako je zadovoljna z izbiro in kvaliteto blaga.

»Izbira je večja kakor v drugih trgovinah, blago je kvalitetno in vedno sveže. Kupujem tu že od novembra, ko je bila trgovina ustanovljena in sem se tako privedla, da sploh ne obiskujem več drugih trgovin z živili. Ugotovila sem, da je tu malone vsak dan sveže pecivo. Zelo zadovoljna sem tudi zato, ker je blago embalira-

no. Pa tudi z estetskega vidika je samopostrežba neprimerno boljše kakor trgovina klasičnega tipa. — Spočetka, ko smo čakali, da samopostrežbo odpro, sem imela nekoliko pomislekov, če se bo ta novost tudi v Celju tako obnesla kakor drugje; no, presenetila je nad vsa pričakovanja.

vanja. — Samopostrežnih trgovin naj bo čim več in to ne le spece-rijskih, marveč tudi mesnic in drugih.

Pri policah z vrečicami sadja sem ujela tov. Čremošnika. Je še samec in le malokdaj kupuje. Toda o samopostrežbi ima tudi on že dobro mnenje.

»V samopostrežbi kupujem rad predvsem sadje, ker lahko sam izberem in kupim tako bolj kakovostno blago. No, seveda pa tudi precej hitreje gre tu kakor pa v drugih trgovinah.«

Medtem, ko je nizala cene kupljenega blaga in segala v žično košarico po nove zavojčke, sem vprašala o samopostrežbi še tov. Anico Joštovo. Blagajničarka je v samopostrežbi že vse od novembra in ji delo tu mnogo bolj ugaja kakor v navadni trgovini, kjer je bila prej.

»Delo je mnogo lepše, bolj čisto pa tudi bolj zanimivo, ker je tolikšen promet. V osmih urah, ko sem v službi postrežem približno pet sto strank, ob petkih in sobotah pa še več. Mislim, da stranke pri nas še najraje kupujejo meso in pecivo. Po mojem mnenju je največji uspeh samopostrežbe predvsem, da so kupci

disciplinirani in, da doslej ni bilo mnogo poskusov kraje. Veseli me, če se kupci poslužujejo naših žičnih košar, ker mi s tem olaj-

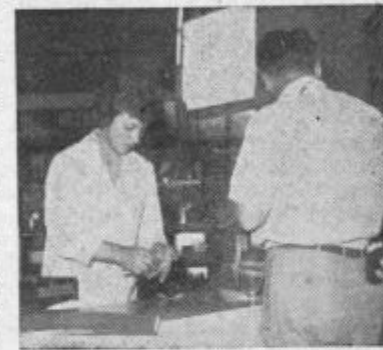

šajo delo. Kakor ste videli pri nas, se samopostrežba res obnese in v Celju bi bila vsaj na Otoku še ena nujno potrebna. Nekaj naših strank bi s tem seveda izgubili. — V zadnjem mesecu smo uvedli prodajo tudi ob nedeljah. Takrat prodamo največ mesa, mleka in zelenjave. — Najrazburljivejši dogodek doslej je bil, ko je v enem izmed zavitkov pu-dinga našla neka gospodinja nagradni kupon in tako zadela hladilnik. Takrat smo bili pa menda res vsi razburjeni.

Ob koncu sem pogledala še »za kulise«. Vsebinska zabojev drsi v polinivlinate vrečke in te v prvi prostor, kjer so na voljo kupcu.

Pridne roke polnijo tu stotine vrečič vsak dan. Tovariš Paunovič Aleksander, mi je povedal o samopostrežbi še drugo plat, ki jo v trgovini ne vidimo: »Samopostrežba v Celju se je vsekakor obnesla. Vsak dan postrežemo 1500 in več strank. — Mislim, da smo tolikšen promet dosegli predvsem zaradi tega, ker imamo vsak dan sveže meso, sadje, zelenjavo, mleko, kruh in pivo. Zadnjega nam celo v teh dneh, ko ga skoraj ni bilo moč dobiti, ni zmanjkalo. Meso je v resnici vsak dan sveže. To smo dosegli tako, da od 18. ure tehtamo kupcem meso kar sproti in nam torej v hladilniku v prodajalni ničesar ne ostane. Neprimerno več pa bi lahko prodali kruha in mleka, vendar... no pa saj veste, s tem je v Celju težava.

Tovariš Paunovič mi je nato povedal še, kako bi se po njegovem mnenju obnesla v Celju samopostrežna trgovina s tekstilom, usnjeno galanterijo in konfekcijo. Pred nakupom v takšni trgovini bi morala biti stranka točno poučena o kvaliteti blaga, morala bi poznati velikostno številko, poleg tega pa bi se takšna trgovina obnesla le, če bi bile stranke zelo disciplinirane, sicer bi bilo kmalu vse navzkriž. Samozbirna bi se torej obnesla, če bi strankam pomagale pri nakupu strokovno usposobljene moči. Pred dnevi so uvedli

»express cacao« in upajo, da si bo ta osvežujoča pijača osvojila potrošnika.

Iz samopostrežne trgovine Center sem odhajala ob uri, ko imajo najmanj prometa. No, vseeno sem se komaj prerinila mimo gospodinj in košaric pri blagajni. Mi-mogrede sem ujela le še pripombo ene izmed gospodinj, ki je rekla sosedji: »Tu postanem vedno dobre volje, še igravo nam med nakupom!« Beti Jurkovič je pela svoj blues...

-eva

ČITAJTE CELJSKI TEDNIK

Ob koncu plodne sezone

V torek dopoldne je bil v Celju pod predsedstvom Andreja Svetka razširjeni plenum okrajnega Sveta Svobod in prosvetnih društev, na katerem so obravnavali delo društev v razdobju od zadnje skupščine.

Plenum, ki so se ga udeležili predstavniki kulturno prosvetnih društev celjskega okraja, je poudaril, da je bilo delo vsestransko razgibano in plodno, kar dokazuje število prireditev in njih kvaliteta, kakor tudi to, da se je število članstva povečalo. V okraju je 111 prosvetnih društev in 20 Svobod, ki vključujejo 97 dramskih skupin, 76 pevskih zborov 24 pionirskih in mladinskih zborov, 43 instrumentalnih skupin, 38 izobraževalnih centrov, 12 lutkovnih odrov, 5 folklornih skupin itd. ter 12.007 članov, od tega 4857 delavcev, 2749 uslužbencev, 2063 članov in študentov, 1380 kmetov in 962 ostalih. Pri vsem tem je zlasti razveseljivo, in spodbudno, da so v vseh teh številkah zapopadeni povečini mladi ljudje, kakor tudi, da je bila vsa dejavnost prilagojena splošnim družbenim potrebam.

Najvidnejši uspehi v delu posameznih društev so se odrazili na okrajni dramski reviji v Štorah, na reviji tamburaških zborov v Šentjurju, godb na pihala v Velenju in Celju, na okrajni reviji mladinskih pevskih zborov v Zalcu, na zletu Svobod in ne nazadnje na republiškem festivalu mladinskih pevskih zborov. Tu se je hkrati v polni meri uveljavilo tudi delo okrajnega Sveta Svobod in prosvetnih društev kot solidnega organizatorja, pa prav tako kot organa, ki je preko svojih svetov skrbel za pravilno in enotno razvojno pot društev.

Kljub uspešni afirmaciji ljudsko prosvetnega dela pa so posamezne sekcije doživljale težave. To velja predvsem za amatersko dramsko dejavnost, ki je sicer dosegla velik vzpon v aktivizaciji 2500 mladih delavcev, uslužbencev, kmetov in dijakov, kolkor se jih danes udeležuje na tem področju, kakor tudi v 161 premierah, 427 predstavah in 131 gostovanjih, ki si jih je ogledalo preko 100.000 ljudi, vendar je primanjkovalo režiserjev in igralcev in tudi repertoarna politika se ni bistveno izboljšala. V nasprotju z mariborskim okrajem, kjer so gledališke družine v tej sezoni igrale skoro izključno domače novitete, je bilo v našem okraju po-

leg nekaterih kvalitetno priznanih del na programu tudi precej takih, ki po Cankarjevih besedah izpolnijo vrzeli v literaturi kakor zamaši pest blata luknjo v steni. Družine so ponekod raje izbirale to, kar so kje že videle, kakor da bi segale po dramaturško »zapletenih« in vsebinsko »težkih« sodobnejših tekstih, čeprav je tudi res, da domačih del ni na pretek, kakor tudi, da je dramskih del, ki z njimi razpolaga republiški prosvetni servis, premalo. A vendarle. Dramska knjižnica pri okrajnem Svetu Svobod in prosvetnih društev šteje 600 knjig, od katerih jih gre mesečno v promet okrog 100, in prihajajo ponje celo s Koroške (!), medtem ko društva nekaterih občin v našem okraju skoro ne vedo zanje! Ni brez pomena ugotovitev, da je mentaliteta sodobnega človeka taka, da ga ne more uspraviti še tako močna doza romantične zanesenosti ali patosa, zapopadene ga v kakšni zaprašeni dramski predlogi minulih časov — pa bodisi, da mu jo vsiljuje poklicno gledališče ali amaterski oder. Današnji človek stoji na trdnih tleh morda bolj kakor so stali ljudje nekdanih dob, zato bi bilo nesmiselno, da bi mu meglili sodobno stvarnost z igrami in igrkami, ki z njo nimajo nobene zveze. Samo po sebi razumljivo pa je, da takšno stališče ne zanika vrednosti klasičnih stvaritev, katerih nesmrtnost odsivta tako danes kakor bo odsivtala jutri družbeno stvarnost človeške preteklosti, narobe, naši amaterski odri bi jih morali, če le mogoče, posredovati čim širšim krogom ljudi, saj je končno tudi to njih poslanstvo. Duhovni razvoj naše družbe gre v smer, v kateri se profesionalizem in amaterizem stapljata v celoto — amaterska gledališka dejavnost poklicno le izpopolnjuje. Repertoar vsakega amaterskega odra posebej bi moral tedaj upoštevati osnovne vidike — ti pa so v umetniški vrednosti teksta, njegovi idejni vsebinski aktualnosti in od tod v učilca, ki ga neko delo na gledalca ima ali pa ga nima. Vzgoja in oblikovanje duhovnih vrednot človeka je družbeno pomembna in odgovorna naloga tudi amaterskih gledališč.

Tehtni rezultati kulturno prosvetne dejavnosti so bili doseženi napolned na področju vokalne in instrumentalne glasbe. Medtem ko je bilo opaziti stagnacijo v

kvantiteti zborov, pa so tisti zbori, ki jih imamo, toliko kvalitetnejši. To so potrdile tako občinske kakor okrajne revije, v največji meri pa republiški festival. Zato ni strahu, da bi brnenje motorjev preglušilo petje. Za kvalitetno afirmacijo te panoge bo treba še nadalje vso skrb posvetiti občinskim festivalom, različnim pevovodskim tečajem, kakršni so bili v Celju, Velenju in Gornjem gradu, hkrati pa poskrbeti za metodično izpopolnjevanje novih kadrov in jim omogočiti šolanje na višjih glasbenih šolah.

Isto velja za instrumentalno glasbo, ki je v okraju zajela nekaj desetnih skupin, ki so s številnimi prireditvami in samostojnimi koncerti prepričevalno uspele. Hvalevredno je, da so vse gode opremljene z novimi instrumenti, za kar gre zasluga posameznim delovnim kolektivom. Tudi svetov pri okrajnem Svetu Svobod in prosvetnih društev jim nudi vso pomoč. Priredili je dvojice tečajev za dirigente ter pridobil zanje ugodne glasbenike. Za boljše uveljavljanje pa bo treba vključiti v društva več ansamblov, ki doslej še niso vključeni, posvetiti pozornost vzgoji mladine in omogočiti sodelovanje instrumentalnih skupin v okviru klubov.

Na dnevnem redu plenuma je bilo nadalje vprašanje izobraževanja. Z ustanovitvijo občinskih delavskih univerz in okrajne delavske univerze je prišlo na področju, s katerim so se poprej ukvarjale Svobode, do temeljitih in pomembnih sprememb. Strokovno, družbeno ekonomsko in družbeno politično izobraževanje so prevzele te ustanove, s čimer je ostalo Svobodam le še področje kulturne vzgoje in estetskega izobraževanja naših delovnih ljudi. Gre za vprašanje prostega časa in objektivnih pogojev, v kakršnih delavec prihaja na delovno mesto — o čemer je bil septembra lani v Hamburgu svetovni kongres UNESCO, ki so mu prisostvovali tudi jugoslovanski pedagogi. Po teh vprašanjih je Zveza svobod in prosvetnih društev anketirala 900 delavcev v Trbovljah, Medvodah in na Vrhniki ter prišla do zanimivih rezultatov. 86 odstotkov delavcev najraje poslušajo radio (narodno glasbo, le 3 odstotki klasično glasbo), 76 odstotkov bere časopise — najraje tednike, 69 odstotkov delavcev hodi v kino, 59 odstotkov bere knjige, 26 odstotkov delavcev se aktivno udeležuje v pevskih zborih in orkestrih. Po tem vzoru bo tudi okrajni svetov izvedel anke-to, na podlagi katere bo potem sestavil program izobraževanja.

Po vsem tem, po razpravi in sprejetih sklepih, namenjenih nadaljnjemu razvoju kulturno prosvetne dejavnosti, lahko pričakujemo, da bo tudi delež celjskega okraja tehtno prispeval na bližnjem kongresu Zveze Svobod in prosvetnih društev. dhr

Šolski izlet je velik praznik

Komaj je jutranje sonce rahlo zardelo nad Hrvaškim Zagorjem, že so romali s cekarčki in torbicami proti nekaj kilometrov oddaljeni avtobusni postaji v Golobinjek. (Prihodnje leto bo že bolje, ko bo končno po novozgrajeni cesti vozil avtobus tudi čez Virštanjsko!) Čeprav avtobus odpelje šele nekaj minut čez šesto, so povečini bili že pred četrto uro na nogah. Zivahna Julčka je pokajševala pod oknom tovarišične spalnice, ko je še učiteljica trdno in brezskrbno spala. In pred avtobusom, kjer sem jih srečal, so odgovorili v velikem številu, da še niso videli Celja. Ali je bil kdo med osemnajstimi, ki se še ni vozil z avtobusom? Šest rok je bilo v trenutku v zraku. Da, še danes, ko so polne ceste avtomobilov, ko večkrat na dan brnijo avtobusi na vse strani, je pol-

zej. Mnogo so slišali o starih časih in o dogodkih, toda zdaj so to tudi videli. V čitankah so brali o tovarnah in visokih dimnikih, zdaj so se kar glasno čudili, ko so najprej zagledali štorske dimnike. To pot so šele prav utrdili domoznanski pouk. Široko odprte oči so zvedavo in željno dojemale niz vtisov, ki so jih srečavali na vsakem koraku. Razumljivo je, da so se ustavili še pred okencem, kjer prodajajo sladoled in da si je Stanko, ki si je prihranil v šolski hranilnici nekaj denarja, kupil celo lepo knjigo. In kako sta bila vesela Micika in Dolfi, ki težko dobita denar, ko so pionirji zanj zbrali toliko denarja, da sta lahko

šla na izlet in okusila tudi sladoled. Ali ni to lepo tovarištvo? Utrujeni so se zvečer vračali. Cekarčki so bili prazni in malica že skoraj pospravljena, toda glave so bile polne misli, da so jih jezički kar srbeli in so še doma na veliko pripovedovali o lepih doživetjih; šele potem so lahko zaspali. In Julčka je drugi dan povedala, da se ji je o avtomobilu celo sanjala.

Da, šolski izlet je veliko doživetje! Vse leto so govorili o njem in celo štedili denar. Tudi to je del šole in del drobnega učencevega življenja, ki ga moramo upoštevati in tudi dobro izkoristiti. Sotelski

150 let šole na Gomilskem

Prijazna savinjska vas Gomilsko ter okoliška naselja Grajska vas, Zakl in Smatevž praznujejo te dni pomemben jubilej. Letos poteka 150 let, odkar je v juliju 1810. leta takratni upravitelj Andrej Juh, eden redkih takratnih naprednih duhovnikov, zbral za šolo sposobno mladino in jo sprva tudi sam poučeval. Njegovo delo so potem nadaljevali laični učitelji. V teh 150 letih se je zvrstila lepa vrsta vzgojiteljev in vzgojiteljic. Mnogi so poučevali na tej šoli cela desetletja, med njimi

Lovrenc Poznik polnih 50 let, sestri Minka in Julka Miklič v vse svoje učiteljsko dobo.

Prebivalci gomilškega šolskega okoliša praznujejo ta redki jubilej s kulturnim tednom. Glavna proslava pa bo v nedeljo, 3. julija z odkritjem spominske plošče, kulturnim programom in razvitjem pionirskega prapora. Domačin pričakujejo, da jih bodo ob tej priložnosti obiskali tudi mnogi bivši učenci in učitelji, ki žive sedaj v drugih krajih.

Center v Velenju

Med izobraževalnimi centri, katerih dejavnost je v polnem razmahu, je tudi center pri Rudniku lignita v Velenju, vendar pa se njegovo delo bistveno razlikuje od dela centrov v drugih delovnih kolektivih, predvsem, ker so same okoliščine bistveno drugačne.

Problem fluktuacije, jezikovna neenotnost rudarjev, ki prihajajo iz drugih republik in se le počasi privajajo našemu jeziku, delovni čas v treh izmenah, vse to ne dopušča ustaljenega in določene sistema izobraževanja. Pa vendar v rudniku lignita niso za-

nemarili tega pomembnega področja. Uvedli so tridnevni seminar za novosprejele rudarje, na katerem se ti seznanijo z organizacijo podjetja, nagrajevanja po učinku, s praktičnim delom na zunanem obratu in si poleg tega ogledajo še jame in objekte rudnika. Ko je vse to mimo, so v glavnem seznanjeni s svojim delovnim mestom in jih zaposljuje na šolskem čelu. Tu delajo z njimi — nadzornik, prvopisani kopač ter instruktor. Po dveh mesecih, v katerih posvetijo dnevno po deset minut razgovorom o problemih, ki so se med tem parjali, in potem, ko so naredili praktični preizkusni izpit, jih pošljejo v revir. Da pa ne ostane samo pri tem, je delavska univerza poskrbela za predavanja v obliki pogovorov iz družbene ureditve, ekonomike FLR, socialne politike, kulture in estetike človeka. Namen teh predavanj je v razumljivem posredovanju snovi rudarjem.

Kadrovsko socialni oddelek pri Rudniku lignita v Velenju si prizadeva, da bi za izobraževanje čim več storil in tako je preko delavske univerze poskrbel tudi za seminarje za člane delavskega sveta in upravnega odbora, namerava pa prirediti seminarje tudi za vse ostale člane kolektiva.

Prvi izlet — vesel obraz

no preko deset let starih učencev, ki se še nikoli niso popeljali v avtobusu. Tudi prijazna Julčka se ni. O, ko bi videli samo njene svetle, razigrane oči, kako navdušeno so gledale v svet skozi avtobusno okno, pa bi spoznali, da je šolski izlet za učenca prvi veliki praznik, poln doživetja! V Celju so seveda obiskali mu-

Pivovarna Laško v Laškem sprejme v uk vajence za naslednje stroke:

- 6 VAJENCEV — PIVOVARJEV
- 2 VAJENCA — KLJUČAVNIČARJA
- 2 VAJENCA — AVTOMEHANIKA

Pogoj za sprejem je dovršena osemletna šola. Prijave sprejema tajništvo podjetja do vključno 15. julija 1960.

Prvi festival na Dobrni

V dneh od 2. do 4. julija bo na Dobrni prvi občinski dramski festival, ki ga v počastitev dneva borca in petnajstletnice tamkašnjega prosvetnega društva »Kajuh« prireja dramski svetov pri občinski zvezi Svobod in prosvetnih društev ter pokrovitelj Zdravilišče Dobrna.

Namen festivala je trojen: da bi poživili zanimanje za amatersko dramsko dejavnost in hkrati pregledali, kaj vse je bilo na tem področju v občini doseženo; da bi tako duhovno kakor materialno podprli prosvetno društvo »Kajuh«, in napolned, da bi v času, ko vsa prosvetna društva zaključijo svojo sezono, nudili gostom Zdravilišča prijetno in solidno razvedrilo. Kakor so prireditelji povedali na sestanku z novinarji, naj bi se festival, v kolikor bo uspel, vršil na Dobrni vsako leto v teh dneh, v perspektivi pa bi lahko postal tudi prireditvev republiškega značaja.

Otvoritev festivala bo 2. julija ob 20.30 z nastopom pevskega zbora »Kajuh« in z uprizoritvijo Marinčeve komedije Ad acta, ki jo bo pod režijskim vodstvom Tončke Jakše izvedla dramska sekcija društva »Kajuh«. 3. julija ob 15.30 bo dramska skupina Svobode iz Štor uprizorila Ročevo Desetnico Alenčico, ob 20.30 pa Delavski oder iz Celja Kesselringovo paradijo na detektivske zgodbe Arzen in stare čipke, ki jo je režiserski pripravil Cveto Vernik. Zadnji dan festivala, 4. julija bo ob 17. uri v proslavo dneva borca in petnajstletnice prosvetnega društva »Kajuh« koncert njegovega pevskega zbora in zabavne orkestra, ob 20.30 pa zaključek festivala z uprizoritvijo Linhartove igre Ta veseli dan ali Matiček se ženi v izvedbi Delavskega odra in režiji Zdenka Furlana.

Poleg tega bodo vsak dan dopolne posvetovanja o amaterski

gledališki dejavnosti in repertoarni politiki, na katera bodo povabili tudi režiserje, ki s predstavami ne bodo soudeleženi.

V celjski občini je 15 Svobod in prosvetnih društev, ki skoroda vsa skrbno negujejo amatersko gledališko besedo in tako jim bo festival na Dobrni, če bo postal tradicionalen, odprl široko perspektivo in možnost sodelovanja, saj bodo prišla v poštev le najboljše dela. Ta prireditve naj bi bila manifestacija vsakoletnega najboljšega izbora najboljših odskih stvaritev — vsekakor pobuda, ki je vredna vsega priznanja.

Iz Velenja

V razmeroma kratkem času so v Velenju nastudirali kar dve igrici: prvo, pravljico »Čudežne goslic«, ki jo je z mladimi igralci Osnovne šole M. Pintarja — Toleda nastudirala tov. Sevnikarjeva, in Priestleyevo dramo »Inspektor na obisku«, ki jo je uprizorila dramska sekcija Svobode, režiral pa jo je tov. Jerina. Obe prireditvi sta na dokaj kvalitetni visini, predvsem inspektor na obisku. Na razpravi so se pogovorili še o repertoarju v jesenski sezoni. Da bi zadovoljili velenjsko prebivalstvo, bo repertoar pester, saj od desetih predlaganih del nameravajo uprizoriti opereto, dve domači igri, komedijo in po možnosti še kako množično igro, ki bi jo uprizorili na prostem. Hkrati se bodo pričeli pripravljati za otvoritev kulturnega doma, 29. novembra. Za ta dan bi uprizorili Cankarjevega Ilapca Jerneja v domači izvedbi.

Zlatarna

sprejme v letošnjem letu v uk 1 graveja in 2 zlatarja. Prošnje z navdobo šolske izobrazbe je poslati na upravo podjetja.

Pohorje se spominja ...

V TEH DNEH, KO PRIPRAVLJAJO V KONJIŠKI OBČINI ODKRITJE PETIH SPOMENIKOV POD ROGLJO, SMO HODILI PO OKOLICI, SREČAVALI LJUDI IN JIH SPRASEVALI, KAKO SE SPOMINJAJO SLAVNE PRETEKLOSTI.

Med mnogimi partizani smo srečali tudi Jožeta Vahterja, ki je bil nekoč kurir komandanta I. bataljona XI. brigade »Miloša Zidanška«, imenovane tudi Pohorska brigada, mladega in neustrašnega Borisa Vinterja.

Iz Vahterjevih spominov posnemamo nekaj odlomkov:

»Vključil sem se v Pohorsko brigado, ko sem se na Resniku srečal z Borisom. Z njim sem ostal vse do njegove smrti. Spominjam se pohoda čez Planino leta 1944 in napada na vlak pri Vuhredu. Med pohodom smo napadli policiste, ki so se pripeljali v avtobusu. To je bilo pri Puščavi blizu Lovrenca. Pobili smo jih trideset. Ze prej smo v neki trgovini nabrali živeža, ki nam je bil hudo potreben, toda zdaj smo od policistov nabrali toliko orožja in streliva, da smo morali živež pustiti, kajti orožje je bilo za nas še bolj važno.«

Partizan Vahter se potem spominja bojev na Veliki Kopi, nad Meslinjem, bojev v Savinjski dolini in drugod. Med njegovimi dogodivščinami je tudi ta, ki jo je doživel v neki vasi nad Hrast-

nikom: »Komandant Stefan me je poslal v vas k čevljarju, da ga pripeljem v štab, ker so bila nujna razna popravila. Ko sem bil pri čevljarju, zagledam, da je mimo okna prišel zelo postaven možki. Čevljar je prestrašen vzkliznil: 'Gestapovec!'«

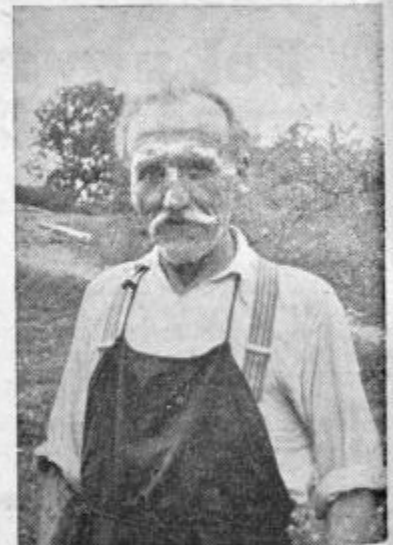
Jože Vahter

Hitro sva se dogovorila. Stopil sem za vrata, čevljar pa je vzel v roke jermen. Ko je možki vstopil, sem vanj uperil brzostrelko in zavpil, naj dvigne roke. Oklevajoče jih je dvignil in čevljar ga je hitro povezal z jermenom. Peljala sva ga v štab. Druga dne so prišli ljudje iz okolice. Vsakemu je storil kaj žalega in zdaj so se maščevali. Ljudska sodba je bila izvršena in mnoge žrtve maščevane.«

BOLNI ZDRAVEGA NOSI ...

Iz Savinjske doline pripoveduje Vahter šaljivo zgodbo o županu iz Gornjega grada in Ljubnega. Ko so jih prišli justificarati, se je izkazalo, da je gornjegrajski župan šepav in ni mogel hoditi sam. Na izvršitev smrtno kazni je moral svojega pajdaša nositi ljubenski župan in vso pot sta se prav prisrčno zmerjala.

Vahter je doživel tudi hude trenutke: »Marca 1945 so nas Nemci obkolili na Menini. Pet dni so nas obstreljevali in ves čas smo bili brez hrane. Mislili smo, da je konec. Nazadnje pa smo se prebili brez strela. Našli smo luknjo in ko smo prišli v dolino, smo tekli mimo presečenih topničarjev med topovi, ki so še vedno sipali granate v goro, kjer ni bilo nikogar več. Takrat smo sicer izgubili mnogo ljudi, a ušli smo jim. Bila je Prinz Eugenova divizija, ki smo jo kasneje v sklopu XIV. divizije čisto potolkli.

Oče Jereb

Takrat smo ujeli za dva bataljona sovražnikov!»

Tudi lepi trenutki so se ponudili partizanom. Vahter se spominja, kako so v Gorju nekoliko napadli tovarno električnih šivalnih strojev in izdelovalnico nemških uniform. »Takrat smo se vsi oblekli od pet do glave in bili smo čisto zeleni. Lahko bi se šli Svabe. Tovarno smo potem razdejali.«

HUDIRJEVI VASILJI

S Pohorja se Vahter spominja še dogodka, ko so partizani se-

50.000 kmečkih zavarovancev, pa še ne vsi

Iz poročila, ki ga je pripravil Zavod za socialno zavarovanje v Celju za zasedanje skupščine, smo izbrali nekaj zanimivih podatkov o tem, kako se izvaja v praksi zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev.

Ze ko je stopil zakon v veljavo, je bilo najtežje ugotoviti, kdo bo sploh zdravstveno zavarovan po tem zakonu, saj so na upravah za dohodke imeli samo sezname onih, ki plačujejo zemljiški davek, brez ozira na to, ali so kmetje, ali delavci, ki imajo nekaj zemlje in so torej že zavarovani. Kmečke proizvajalce so nato vabili na krajevne urade, kjer so jim ob popisu izdajali tudi zdravstvene izkaznice za njih in njihove družinske člane.

To delo je zahtevalo tako od zavoda za socialno zavarovanje kot od krajevnih uradov izredne napore in je bilo pravzaprav opravljeno v rekordno kratkem času.

Ne moremo pa pohvaliti drugih priprav za to akcijo; naši kmečki proizvajalci ponekod sploh niso bili seznanjeni z vsebino novih predpisov, ali pa zelo pomanjkljivo obveščeni o prednostih, ki jih zavarovanje ima. Če bi bile še te priprave boljše organizirane, bi lahko dosegla akcija lepši uspeh, kot ga je.

Nekateri kmetijski proizvajalci so celo mislili, da jim ne bo tre-

ba plačevati prispevkov, če se ne bodo prijaviili v zavarovanje, ali pa so skušali zatajiti nekatere člane družine, ker so mislili, da tako vsaj za njih ne bo treba plačevati prispevkov. Zanimivo pa je, da so hoteli zatajiti večinoma starejše ljudi, ali pa otroke, torej nekako tiste, ki ne predstavljajo zanj »delovne sile«. Mislim, da je tu vsak komentar odveč.

Pri popisu so tudi ugotovili, da je na naših kmetijah še zelo veliko primerov, ko kmetje izkoriščajo »tujo delovno silo«, saj so skušali zopet nekateri čisto tuje ljudi, ki so pravzaprav gospodarski pomočniki, prijavljati v to zavarovanje kot svoje družinske člane. Težko jim je bilo pojasniti, da so to pač redni zavarovanci, ker so kot tuji ljudje v delovnem razmerju in da je treba za njih plačati reden prispevek za soc. zavarovanje, ker bodo v starosti ali ob onemoglosti upravičeno zahtevali bodisi pokojnino, bodisi invalidsko dajatev.

Potem, ko so zamudnike ponovno pozvali k popisu, so v celjskem okraju skupno izdali do konca maja zdravstvene izkaznice 15.393 kmečkim proizvajalcem ter 34.238 družinskim članom, ali skupno 49.633 ljudem.

Ker pa še dnevno prihajajo posamezni zamudniki — zlasti če zbolijo — lahko rečemo, da smo zdravstveno zavarovali 50.000

kmečkih prebivalcev; to predstavlja okrog 93 % tistih, ki so do zavarovanja upravičeni.

Po posameznih občinah pa je bil uspeh popisa takle: v Celju 98, v Konjicah 96, v Mozirju 95, v Sentjurju 94, v Soštanju in v Laškem 91, v Zalcu 90 in v Smarju 87 odstotkov.

dr. H. A.

Zdravstvene izkaznice v konjski občini

Na območju konjske občine je v kmečko zdravstveno zavarovanje vključeno okoli 96 % vseh kmetijskih proizvajalcev, to je 1457 kmetijskih gospodarstev s 3.844 družinskimi člani. Skupaj je podružnica zavoda za socialno zavarovanje v Slov. Konjicah izdala že nad 5.300 zdravstvenih izkaznic, prav tako pa socialno zavarovanje že plačuje ustrezne zdravniške storitve za te zavarovance. Prvotno so pričakovali, da bo večji naval na ambulante in druge tovrstne zdravstvene ustanove v občini, vendar po sedanjem pregledu ni tako. Zdravstveni delavci pa predlagajo, da bi morali zdravstveno zavarovanje kmečkega prebivalstva pomenostaviti glede administracije.

Iz življenja na naši vasi

V BOJU ZA KRMO ZMAGUJEJO NENASITNI SILOSI...

Zivina, živina... Meso in mleko. To so danes najpogosteje uporabljene besede, kadar govorimo o našem kmetijstvu. Čim več živine, čim več mesa. Teh besed so polni naši plani, naši perspektivni načrti.

Plan pa nakazuje smer: Na razpoložljivih 70 hektarih pitanje vsaj v treh dvestoglavskih hlevih, ki naj letno dajo okoli 800 pitanih živali.

Podobni položaj je na Planini, kjer so hlevi že polni. Na 200

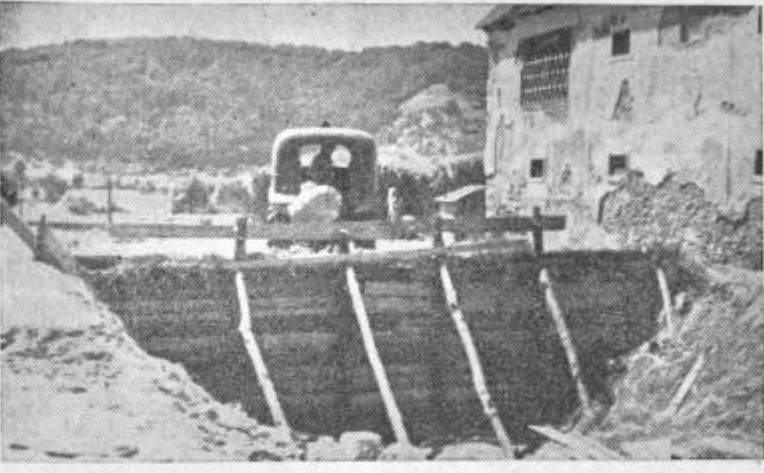
šili ravno do decembra. Kaj storiti. Silos. Silos je bila rešitev v obratu, kjer na mestu hlevarja strokovnjaka dela 15-letni fant in kjer tudi inženir mora sestiti na molzni stolček in molziti.

Najbolje še odreže obratu v Loki, kjer je zaenkrat delovne sile še zadosti, pa tudi tja že prihaja delavski avtobus iz Štor.

Vrnimo se spet v Anderburg: Drugo leto bo treba pridelati krme za 600 glav. Treba bo napolniti tri 600 kubične silose, silosi pa so nenasitni... Drugo leto bo tudi več zraslo, ker bo živina dala gnoj, vendar vsega tega ne bo moč storiti če:

- če ne bodo izvršene vsaj delne hidromelioracije površin;
- če obrat ne bo dobil tekoče vode in elektrike;
- če ne bodo zgrajena stanovanja za delavce, ki naj ostanejo stalna delovna sila;
- če obrat ne bo do takrat dobil osnovno mehanizacijo.

Bil sem priča, kako silos požira travo z razsežnih travnikov. Kmalu pa bomo lahko pričeli, kako kopni silaža s kupa, ko bodo v hlevu prežvekovala teleta z edino nalogo, žreti, debeliti se in čim hitreje rasti.

S težkim kamnom obložen traktor tlačí od jutra do večera...

Toda kako se te številke odražajo v pravih okoliščinah, kako od papirnatih postavk postajajo stvarnost?

Včasih so rekli: Najprej »štalica«, potem kravica. Danes pravimo, najprej krma, kravica bo molzla četudi k plotu privezana.

In tako je: Letos ustanovljeni kmetijski kombinat poslovne zveze »Planina«, ki združuje obrate: Anderburg, Loko pri Zusmu, Planino, Rimske Toplice in Smohor, ubira to pot. Pot polno začetnih težav in naporov.

V Anderburgu pri Sentjurju bodo te dni napolnili in z zemljo zagnili polovico 600 kubičnega silosa. 300 kubičnih metrov silaže je torej že pod streho, 300 kubičkov pa morajo še napolniti do zime, da bo zagotovljena prehrana za 200 pitancev tipa beby beef. Ker nimajo ljudi, da bi sušili, enostavno vse silirajo, kar je tudi boljše in izdatnejše. Silirati morajo kar celo travo, ker nimajo silos-kombajna, ki bi travo zrezal. Vse dni, odkar silirajo, tlačí od zadruge sposojeni traktor krmo v silosni jarek.

Včasih kdo pravi: Ej, državnim »gruntom« je lahko, saj imajo vse, če nimajo dobijo. Le pogledimo si Anderburg. Tu je skromnost pretirana. Nimajo lastnega traktorja, nimajo vode, nimajo elektrike. Vse kar imajo je par konj, nekaj ljudi in travo, ki je zrasla med cesto in Voglajno. Čez dober mesec bodo imeli prvi dvestoglavski hlev, čez leto še dva taka. Težko će bodo pospravili vso krmo. Vrgli so v javnost klice na pomoč. Mladina je obljubila, doslej je še ni bilo. Plan pa terja, druga prazna polovica silosa terja, in živina, ki bo čez nekaj tednov povečala število živih bitij v obratu, bo terjala.

hektarih dela 18 ljudi. Delovne sile ni, strojev premalo. Če bi kosili in sušili krmo, bi ljudje, ki jih hlevi lahko pogrešajo, su-

Novi jelšingrajski hlevi

Preko šest sto hektarjev obsega joče Kmetijsko gospodarstvo Jelšingrad v Smarju pri Jelšah se nenehno razvija. Svoje obrate ima v Smarju, Rogoški Slatini, Rogatcu, Pristavi in Virštanju. Pravkar dograjuje velike odprte hleve za sto glav goveda v Smarju. Poleg hlevov pripravljajo še strojno molznico. Tako so tik zraven naredili tudi odprto silažo, kjer so že v velik jarek stlačili in za-

grebli okrog 400 prostorninskih metrov silaže. Pred dnevi je posestvo prevzel tudi priznan kmetijski strokovnjak Aleksander Videčnik kot direktor, ker je dosedanji direktor ing. Marinc odšel na novo službeno dolžnost. Posestvo so si pred dnevi ogledali tudi najboljši pionirji, ki jih je sprejel predsednik občine in se tako tudi spoznali z oblikami sodobnega kmetijstva.

Vsi bodo morali storiti tako

Nisem se še vozil z letalom. Toda pogled na obsoletsko pokrajino je verjetno izpod oblakov pravilčno lep. Ob rekli se vije nova puoga, a na vsako stran vzvalovijo griči, kot bi vzemirnil veter zelene valove. Njivice, sadovnjaki, gozdiči in vinogradi, vse je prelep prirodni mozaik, posejan z raztresenimi naselji, osamljenimi kajžicami in zidanicami. Posebno Virštanjsko je pisan niz vinogradov, sadovnjakov in prislonejnih njivic. Vinogradi pa niso vsi enaki. Tudi letalec bi to opazil. Večinoma so stari, količeni, samo proti vrhu Virštanjja vidimo močne stebre, povezane z napeto žico. To so obnovljeni vinogradi jelšingrajskega kmetijskega gospodarstva. Vendar pa čisto na vrhu poldrugehektarski kompleks, sodobno obnovljen, ne pripada k posestvu. To obdeluje Jože Plevnik, eden izmed redkih virštanjskih kmetičev, ki je uvidel, da edino sodobno urejeni vinogradi z izbranim sortimentom utemeljujejo gospodarstvo.

»Vem, da stari, izmoggani vinogradi ne morejo biti tako donosni, da bi opravičevali vložene investicije in delo. Začel sem s pomočjo kmetijske zadruge — drugače bi tako ne zmogel! — in smo se resnično mučili po teh strminah, toda ne obžalujem. Boste videli: pridite samo čez kaki dve leti; to bo vinograd. Nasadil sem traminec, muškadni silvanec in laški rizling. Nekateri pravijo, da sem neumen, ker se toliko mučim, da bo vse hudič vzelo, če bodo začeli atomske bombe metati. Prepričan sem, da jih ne bodo, ker bi takrat tudi nje pobralo. Delam pa, ker vem, da drugače biti ne more, saj zemlja mora biti obdelana. Pa povejte, »je dejal skoraj nekako zanosno in pokažal z roko na strmino, »mar ni lepo, če lahko porečem, da sem skupno z mojo družinico in s pomočjo družbe opravil to delo.« Vsi bodo morali tako storiti, verjemite, ker drugače ni prihodnosti za virštanjsko vinogradništvo. »Če pa bo vrag vzelo,« se je krhko zasmel, »bo vsaj dobro vzelo. Sedemčlansko družino imam in vsi delamo od najmlajšega do najstarejšega. Vsi tudi uživamo, kar pripravimo. Siti smo vedno, zato lahko delamo in to mora biti. Poprijeti pa bomo morali vsi. Če bi se s sosedom sporazumela za tisti nerodni kot, bi naš vinograd še lepše izgledal, tako pa

se mi zajeda obronek vanj; pa kaj, ko ni hotel... Vidite, imam pa še pet glav živine; same si mendočke. Vinogradnik ne more biti brez gnoja. Ukvarjal se bom samo z vinogradom, živinorejo in deloma sadjarstvom. Upam, da bom toliko pridelal, da si bom ostale potreščine potem že na-

Kakor da bi ajdi razsuli svoje kamnite igračke po pobočju, tako izgleda vinograd sredi bitke, ki jo bojuje vinogradnik Plevnik

kupil. Ne velja več to, da bi na siromašni krpi zemlje pridelovali vse, to ni gospodarsko. Tako je pripovedoval Plevnikov oče, ki se poleg obrti zagrizeno ukvarja s kmetijstvom. Prav lepo si ureja gospodarstvo in ve, da je s sodobnimi metodami obdelovanja mogoče uspevati. »Da se ne izplača delati,« je krepko zaključil, »pravijo nekateri; toda to je le jalov izgovor za lenuhe. Da, le taka pot je pravilna, Virštanjci jo bodo morali povzeti.

Vitamins — zdravje — sokovnik

VAŠ OTROK POTREBUJE PRAV ZDAJ, KO DORAŠČA, NAJVEČ VITAMINOV.

Sadje je začelo zoreti. Dovolj ga je v domačih sadovnjakih in na mestnih trgih. Ne pozabite pa pri tem, da bo zima kmalu tu in svežega sadja ne bo več.

ZDAJ JE ČAS, DA PREMISLITE, KAKO BOSTE LAHKO NUDILI VAŠI DRUŽINI TUDI POZIMI DOVOLJ VITAMINOV.

SOKOVNIK VAS REŠI VSEH SKRBI!

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

strelili sovražno letalo. »Taborili smo na obronku gozda, kuhinjo pa smo imeli na drugi strani. Pa se privlečeta dve »Storkliji« in tresk po kotlih. Kuharji so se razbežali, kotli pa so bili čisto zverženi. Naš mitraljezec Vasilij se je razjel in poprosil nekoga, naj nastavi hrbet. Naslonil je nanj svoj mitraljez in tra-tratra. »Storklja« se je malo zazibala, potem pa je tresčila v Mislinski graben, kjer je zgorela. Druga pa jo je ucvrila.

SMRT BORISA VINTERJA

Jože Vahter je bil kurir Borisa Vinterja. »Bil je čudovit fant. Pogumen ko vrag, pa takšen tovariš, da mu ni enakega. To je bilo kmalu za tem, ko smo se vrnili z Dolenjske. Bila je zima 1945. Zadrževali smo se na Menini in v okolici. Nekega jutra so nas prebudili sovražnikovi rafali. Boris je zbral desetorico najboljših in šli smo v napad. S seboj smo imeli pet mitraljezov in drugo izbrano orožje. Tekli smo proti Spitaliču in Boris pred vsemi. Prišli smo že skoraj v naselje, ko se je Boris nazadnje le ustavil. Vrnili smo se in pri nekem kmetu smo dobili kruha in žganja. Omam-

ljenj od zmogovitega pogona in malo od žganja smo se napatili počez k odredu. Ko smo plezali po neki strmini na vrh, nam je začel nekdo z druge strani vpiti: »Boris, ne tam! Spodaj so Švabi!« Bil sem tik za Borisom, ki je bil prvi. Medtem je že prilezel na vrh grebena in se postavil tik neke debele bukve. Nastavil je dlani na usta in vprašal onega, kaj pravi. Mi, ki smo onega razumeli, smo klicali Borisa nazaj, a nas menda ni slišal. Tedaj pa je počilo. Boris je padel. Potegnili sem ga za škorenj nazaj v jarek in ugotovil, da mu je kro-

gla prebila prsi. Še je dihal, a od bolečin si je grizel ustnice. Na greben smo hitro postavili zaščito treh mitraljezcev, komisarka Slavica pa je stekla k neki hiši, da bi napravili nosila, jaz pa sem naložil Borisa na rame. Bil je težak in po dvajsetih metrih sem ga moral odložiti. Videl sem, da je vsega konec. Boris Vinter, hrabri komandant I. bataljona je bil mrtev.

Isti večer so nam Američani s padali poslali zalogo. Toda, kakor smo se vedno teh pošiljk veselili, ta večer ni nihče pel. Pozabili

Boris Vinter

smo celo na lakoto. Izguba nas je preveč močno bolela.

OČE JEREB SE SPOMINJA

Med pohorski kmeti smo srečali tudi očeta Jereba. Kakor mnogi drugi se tudi on dobro spominja mnogih dogodkov. Pri njem so se partizani začeli zgodaj ustavljati. Bilo je zbirališče novincev, pa tudi javka. Oče Jereb pravi: »O, bili so čedni fantje. Četudi so bili bolj lačni ko siti, so bili vedno dobre volje in zato smo imeli tudi mi pogum. Nemci so nas vedno strašili, pretepali in postavljali pred puške. Pa smo vseeno molčali. Vedeli smo, da je boljše umreti, kakor da bi izdali naše fante, ki so nam prinašali edino luč v tistih temnih časih. Dajali smo jim vsega, kolikor smo mogli, četudi nismo imeli dosti. Pa še od tistega so nam Nemci vedno pobrali. In če bi bilo treba, bi jim spet dajali!«

To so samo utrinki, kakršnih morete slišati po Pohorju cele vrste. Vsak človek, ki živi v teh krajih, je doživel svoje. Nihče si ne želi več takih časov, a ljudje še vedno niso pozabili trenutkov, ko so kljub strahu pred sovražnikom komaj čakali, da se pojavijo nasmejani obrazi utrujenih in sestradanih borcev, ki so jim obljubljali svobodo. Svoboda je zdaj tu, a žal mnogo tistih res hrabrih fantov danes ne ve, da pri nas ni več zla. Slava jim!!

H. S.

„Vroča bitka“ pod Anskim vrhom

TAKTIČNA VAJA REZERVNIH OFICIRJEV IN PODOFICIRJEV V POČASTITEV DNEVA BORCA

Sovražnik je zavzel Celje in potisnil branilce proti Libojam. Branilci so na izgubljenem področju pustili manjše enote, ki naj po principih partizanske taktike delujejo med sovražnikom...

Ena izmed kolon napadalcev prodira po desnem bregu Savinje proti Petričku. Po poti pod Šahom naj bi se približala fronti

Celotna bitka je imela, začudo, veliko več opazovalcev, kakor je bilo vojakov »obeh vojskujočih se sil«. Taktično vajo so priredili za članstvo Zdrženja rezervnih oficirjev in podoficirjev iz Celja. Na žalost je bilo število prisotnih veliko manjše od števila članov, ki so v združenje vključeni. Potek vaje je ves čas tolmačil rez-

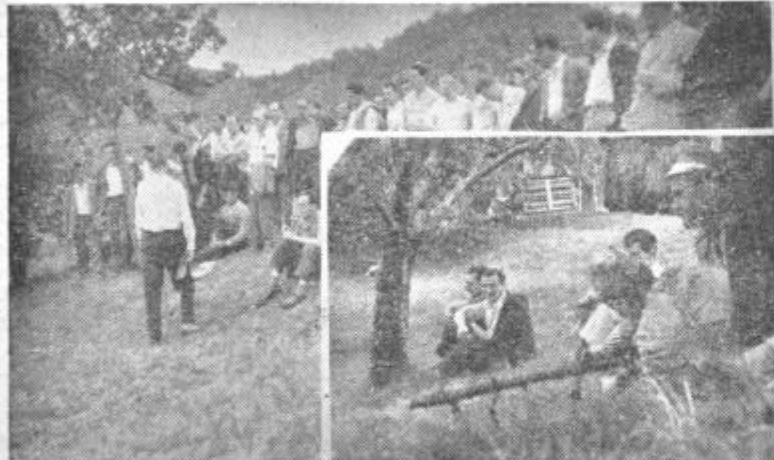
zervni major Ljubičič, ki je bil s svojo radijsko postajo v zvezi z vsemi oddelki, tako napadalci kakor z branilci (rdečimi in plavimi). Vaja je uspela, pri čemer so rezervni oficirji in podoficirji lahko praktično videli primer razmeroma majhne praske, kakršne pa dostikrat, kadar gre za res, lahko odločilno vplivajo na izid boja v večjem obsegu. Fantje iz predvojaške vzgoje, njihovih komandirji in letalci so nalogo izvrstno opravili.

-ček.

Odšla je prva srednješolska brigada

V četrtek zjutraj je odšlo na avtocesto »Bratstva in enotnosti« v Gevgelijo 113 brigadirjev in brigadirki, ki sestavljajo prvo celjsko srednješolsko mladinsko delovno brigado »Borisa Kidriča«. Njen komandant je Tone Zimšek. Brigada bo ostala na delovišču mesec dni.

V soboto se bo v Celje vrnila druga celjska mladinska delovna brigada »Cvetke Jerinove«.

Rezervni oficirji so opazovali potek operacij... V kotu mitraljezko gnezdo v zasedi...

pri Libojah in zamenjala enote, ki so še komaj čakale na pojačanje...

Patrole varujejo pohod kolone, stikajo po strminah, po vršacih.

Ničesar niso odkrile... Pač, ena od patrol je odkrila zasedo, toda šele takrat, ko je bilo že prepozno. Kolona pride v dolino pod kmetijo, ko se od strani vsuje ogenj. Sovražnik nekoliko počasi reagira, vendar tudi ni slab taktik. Del kolone obide položaj glavne partizanske zasede.

Branilci so uspeli kolono zadržati, jo deloma onesposobiti, nato so izginiti v strminah Anškega vrha in Huma...

Tako približno je izgledala »vroča bitka« v nedeljo nad Petričkom. Sodelovali so fantje centrov predvojaške vzgoje, ki so jih vodili rezervni oficirji in podoficirji, sodelovali pa so tudi pripadniki JLA in pa piloti celjskega Aero-kluba.

VAŠE VRSTICE

Je svetinska kočica res »zaprtega tipa?«

Objavljamo pismo, ki nam ga je poslal Štefan Novak iz Celja, dijak na III. osemletki. Takole je opisal svoj doživljanje:

Lepi majski dnevi so nas zvalbili v naravo. Odločili smo se, da gremo na Svetino, kjer bomo praznovali »dan pomladi«. Ko smo po utrudljivi hoji vendarle prišli v kočico in si pogasili žejno, smo prosili za kosilo, ki smo ga naročili že prejšnji dan.

Odgovor: »Nimamo!«

Po posredovanju profesorjev so se v kočici odločili, da nam skuhamo kosilo. Sedli smo za nepogrnjene

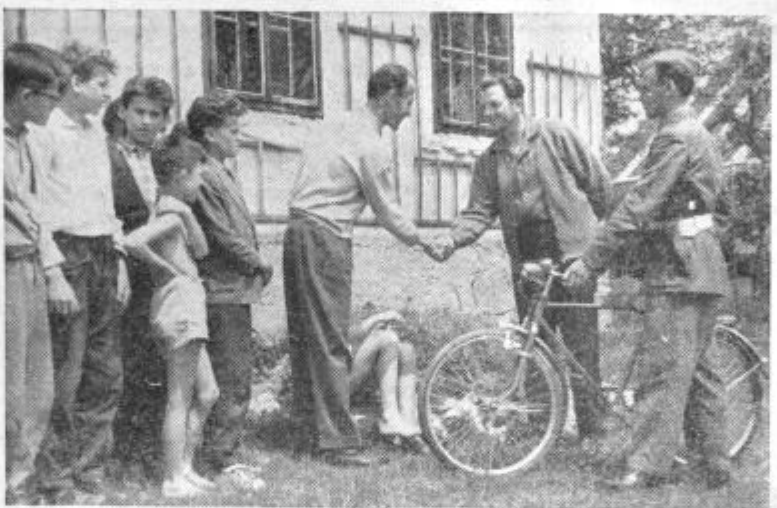
mize in jedli juho, ki bi jo le redkokdaj tako imenovali. Ko pa so naši profesorji prosili, če lahko dobijo še prikuho in črno vino, se je odgovor »nimamo« spet ponovil. Razočarani smo odšli v naselje in se čez čas vrnili v kočico. V sobi so za pogrnjeno mizo sedeli gostje, ki so se pripeljali s tujim avtomobilom, govorili nemiško, obrirali piščance in pili črno vino. Spet smo bili presenečeni in presenečenje se je stopnjevalo, ko smo vključili gramofon. Izklop varovalke! Upravnica nam je povedala, da je ukiniten tok. Drago pa je ugotovil, da je izklopljena le varovalka v koči. Upravnica, ki je zdaj nehala tajiti, nas je osorno zavrnila:

»Z gramofonom motite goste! Sicer pa je to kočica zaprtega tipa! Menda ni treba ničesar več pripisati!

Novo kolo - priznanje za uspešno delo v prometnem krožku

Zaključek šolskega leta so na osnovni šoli v Smartnem v Rožni dolini združili še z eno lepo proslavo. Predstavniki prometne službe pri oddelku za notranje zadeve v Celju so namreč mladim

veliko zanimanje, saj so se v njem zbirali že v zgodnjih jutranjih urah, pred začetkom rednega šolskega pouka. Krožek sta vodila ravnatelj šole Tine Lordeger ter učitelj Vlado Križman.

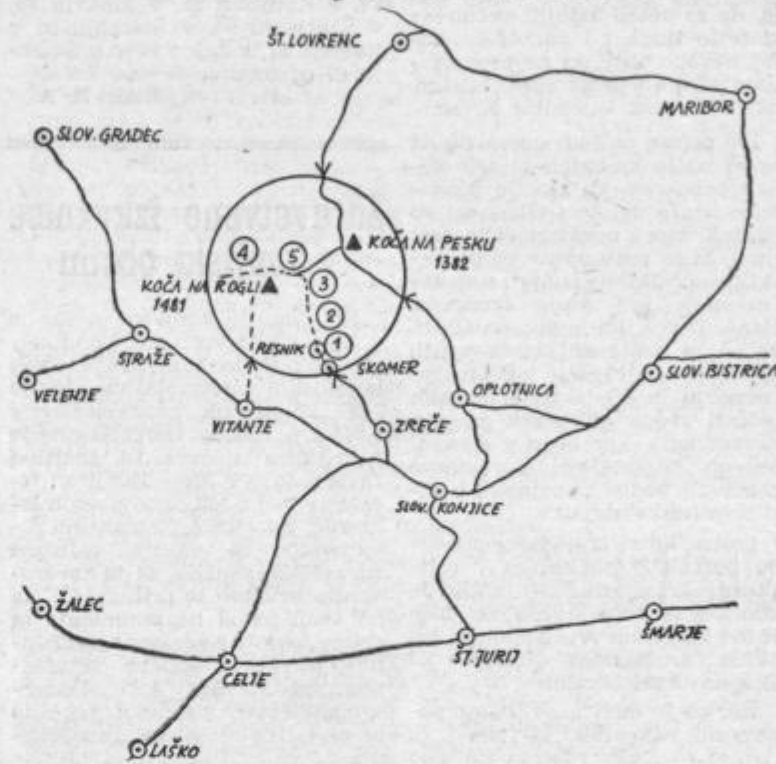
članom prometnega pionirskega krožka izročili v priznanje za uspešno opravljeno delo novo kolo.

V pionirskem prometnem krožku je na tej šoli delalo 57 učencev od tretjega razreda naprej. Vsi ti so ob zaključku opravili ustrezeni izpit druge stopnje. Za delo v krožku so otroci pokazali

Pionirski krožek v Smartnem v Rožni dolini je drugi dosejel, ki je v celjskem okraju prejel takšno nagrado. Prvo kolo so dobili učenci enakega krožka na osnovni šoli v Strmcu.

Na sliki: tovariš Poljanšek (na desni) čestita ravnatelju šole k doseženim uspehom.

Pet spomenikov

Pet spomenikov je postavljenih ob poteh na Roglo. Trije so ob poti iz Zreč in eden na poti iz Vitanja. Zadnji spomenik je na vrhu med rogelsko kočico in razglednim stolpom. Prvi spomenik je pri gornjem Vidmarju nad Resnikom. Tega bo skupina iz Zreč

odkrila ob 7. uri. V nadaljevanju poti proti Rogli bo odkrila še drugega ob 7.30 in tretjega ob 8.30. Skupina iz Vitanja bo odkrila spomenik ob 9. uri. Glavna svečanost pa bo ob 10.30 pri zadnjem spomeniku na Rogli.

Nič več konjskih vpreg na cestah

Zadnje čase smo tu in tam ujeli kakšno besedo o prepovedi prometa z vprežnimi vozili na nekaterih cestah našega mesta. Da bi zvedeli, koliko je v tem resnice, smo se o zadevi pogovorili z načelnikom oddelka za notranje zadeve Jožetom Ančikom.

Večkrat slišimo kakšno pikro pripombo na račun vprežnih vozil in njihovih voznikov. Pravijo, da so nedisciplinirani, da se tu in tam preveč vdajajo alkohololu, res pa je tudi to, da s strnjeno, počasno vožnjo v kolonah ovirajo promet predvsem na cestah prvega reda. Voznikov vpreg pa je na naših cestah še vedno zelo veliko: frekvenca v 24 urah je na primer na Frankolovem 47, v Arji vasi 54, v središču mesta pa celo nad 200. In če upoštevamo še to, da so vozovi še vedno opremljeni z železnimi obroči na kolesih in da konji še vedno nosijo podkev z gumijastimi

»podplati«, vemo, kolikšno škodo povzročajo na svežem asfaltu.

Morda bi ne bilo prav, če bi trdili, da vsi vozniki ne upoštevajo prometnih predpisov, res pa je, da je med njimi še vedno precej takih, ki preko mere popivajo, nimajo ponoči razsvetljenih vozov, z vožnjo po sredini — ali pa celoplošno na levi strani ceste — pa ovirajo promet in podobno.

Promet z motornimi vozili pa na naših cestah ne glede na to stalno narašča. Razvija se tudi turizem in dostikrat se prav na račun vprežnih vozil zvišuje tudi število prometnih nesreč. Zato je ukrep o preusmeritvi konjskih vpreg — kljub temu, da bo prizadel ne le marsikaterega voznika, temveč tudi podjetje — glede na varnost prometa na cestah pravičen.

Nekako od desetega julija bo veljala odločba o prepovedi vožnje z vprežnimi vozili na odseku od Medloga pri železniškem prelazu do križišča Mariborske ceste s cesto na Trnovlje oziroma proti Hudinji. Od 15. marca do 15. septembra pa bo na cesti I. reda proti Mariboru od vasi Tepejanje do vasi Zajasovnik na meji celjskega in ljubljanskega okraja prepovedana vožnja z vprežnimi vozili med 19. in 7. uro. Na istem odseku bo od 15. septembra do 15. marca promet prepovedan med 16. in 8. uro.

Toliko o vprežnih vozilih zaenkrat, ko bo pa odločba začela veljati, pa morda še kaj.

Celjski trg

Star krompir — (25—35), nov krompir 40 (50—70), nova čebula 50—100 (80—100), česen 140 (100—120), solata 30 (70—50), špinata — (150), visok fižol v stročju 165 (180), peteršilj 100—140 (80—120), zelena — (100), koleraba 30 (40—60), pesa 50—100, korenček 80—100 (55—60), hren — (150—200), redkvice — (80), belo glavno zelje 40—60 (50—60), grah v stročju 80—100 (100—120), ohrovt 50—60 (50—70), gobice sveže — (150—200), češnje 80—90 (70—110), jagode — (150—250), borovnic 144 (120—150), breskve 170 (—), paradižnik 150 (—) paprika 300—350 (—) bruske 110 (100), kumare 140—160 (150—160), cvetača 80—100 (120—150), jajca 20 (20), Kljub novi in lepi tržnici pa na trgu primanjkuje še vedno tistih živil kot na stari: perutnine, jajc, mleka in mlečnih izdelkov. V preteklem tednu so se zvišale cene borovnic, kumaram, cvetači in jajcem. Nekoliko poceneli se je krompir (nov), solata, zelje, grah in koleraba.

Kronika nesreč

HLOD JE PADEL NA NOGO
Rudolfa Iršiča iz Stor in mu je težje poškodoval.

AVTO JE PODRL
Franca Goropevška iz Vranskega. Utrpel je težje poškodbe na glavi in rokah.

KACA JE PICILA
Ano Korošec z Zgoranje Lozinice pri Zalcu.

NEZNANEC JE ZABODEL
v roko Ivana Bukoviča iz Kostivnice pri Sentjurju.

NESREČNI PADCI
S kolesom je padel Martin Stropnik iz Rogaske Slatine. Zlomil si je ključnico in rebra ter si poškodoval glavo. — Pri padcu si je poškodoval glavo Ivan Klenovšek s Kersnikove ulice. — Z voza, ki je bil naložen s senom, je padel Jože Hrustil iz Pake pri Vitanju. Dobil je notranje poškodbe. — Marija Ovčar iz Bobovega pri Ponikvi je padla in si zlomila nogo.

Gibanje prebivalstva

V času od 18. do 25. junija 1960 je bilo rojenih 35 dečkov in 37 deklic.

Poročili so se:
Ivan Cendak, uslužbenec iz Celja in Olga Mastnak, uslužbenka iz Smilavca. Stanko Smid, tehnolog iz Dobja pri Planini in Erika Cehovin, trgovska pomočnica iz Stor. Rudolf Mraz, metalurški delovodja iz Celja in Marija-Ana Grm, kemijski tehnik iz Kranja. Jože Zajc, poljedelec in Marija Strojanc, sivilja, iz Prebode in Smiljka Jovanovič, profesor iz Celja. Dragutin Vlahsek, strojnik iz Glogovca in Ana Ramšak, poljska delavka iz Jezerc pri Smartnem. Alojzij Weissbach, arar in Ana Stojanek, gospodinja, oba iz Celja. Jožef Plank, livar in Stefanija Premr, učiteljica, oba iz Kompol. Miloš-Josip Blagotinšek, pravnik in Alenka Podpečan, absolvent arhitekture, oba iz Celja. Andrej Benedežič, delavec in Zdenka Sekoranja, delavka, oba iz Celja.

Umrli so:
Pavla Bajde, gospodinja iz Velenja, stara 42 let. Barbara Krajčan, otrok iz Bukovžlaka, stara 2 meseca. Ciril Brložnik, otrok iz Laz, star 5 mesece. Andreja Jelen, otrok iz Velenja, stara 5 mesece. Terezijska Colnarič, gospodinja iz Stojnega Sela, stara 71 let.

IZ DRAMELJ

STRELSKA DRUZINA »MILOŠ ZIDANSEK« je priredila tekmovanje z zračno in malokalibrsko puško. Tekmovanje je veljalo kot dvojni med družino ter rezervni oficirji in podoficirji. V ekipnem ocenjevanju je v obeh skupinah zmagala SD »Miloš Zidanšek« in sicer pri zračni puški s 270:228, pri malokalibrski pa s 121:115. Med posamezniki je pri streljanju z zračno puško zmagal Ivan Javornik z 88 od 100 možnih krogov, pri malokalibrski pa Franc Slezko s 45 od 100 možnih krogov.

A. C.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE

RAZPISUJE ZA ŠOLSKO LETO 1960/61

naslednje štipendije:

- 15 Pravna fakulteta
 - 5 Ekonomska fakulteta
 - 2 Gozdarska fakulteta
 - 3 Naravoslovna fakulteta, skupina matematika
 - 3 Naravoslovna fakulteta, skupina fizika
 - 5 Filozofska fakulteta, skupina sociologija
 - 2 Filozofska fakulteta, skup. pedagogika-psihologija
 - 1 Filozofska fakulteta, skupina filozofija
 - 2 Filozofska fakulteta, skupina slovenščina
 - 2 Filozofska fakulteta, skupina angleščina
 - 2 Visoka šola za telesno kulturo
 - 8 Medicinska fakulteta, oddelek za splošno medicino
 - 5 Medicinska fakulteta, oddelek za stomatologijo
 - 15 Višja stomatološka šola Maribor
 - 3 Višja pedagoška šola, skupina defektologija
 - 1 Višja pedagoška šola, skupina logopedija
 - 2 Višja pedagoška šola, tehnični pouk
 - 2 Višja pedagoška šola, skupina glasba
 - 3 Višja šola za socialne delavce
 - 2 Višja šola za telesno vzgojo
 - 1 Višja gospodinjska šola
 - 2 Šola za sanitarne tehnike
 - 10 Učiteljske
 - 3 Ekonomska šola
 - 3 Administrativna šola
- Prošnja za štipendijo je treba kolkovati z 250 din državnih takse in jo opremiti z naslednjimi prilogami:
1. potrdilo o premoženjskem stanju staršev;
 2. potrdilo o višini mesečnih prejemkov očeta in matere z navedbo nepreskrbljenih družinskih članov;
 3. overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala (letnega in maturitetnega) ali potrdilo o opravljenih izpiti;
 4. priporočilo mladinske ali kake druge krajevne organizacije.
- Prošnja izven razpisa ne bomo upoštevali. Rok za vlaganje prošnje je do 15. julija 1960.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE
OLO CELJE

HOTEL EVROPA CELJE

PRIREJA V ČASU SEZONE
OD 1. JULIJA DALJE V SVOJEM
OBNOVLJENEM VRTU VSAK VEČER

PLES

IGRALA BOSTA IZMENIČNO PRIZNANA ANSAMBLA EDIJA GORŠIČA IN VENDIJA VIDICA • KOLEKTIV SE VLJUDNO PRIPORČKA ZA OBISK

Telesna vzgoja in šport

155 cm REKORDNI SKOK

Nataše Urbančičeve

Kot kažejo letošnji nastopi, so redki tisti mitingi, na katerih celjski atleti ne postavljajo rekordnih rezultatov. In če takšnih vrhunskih uspehov ni, potem že skoraj majemo z glavo in pravi mo — no ja, povprečni rezultati. Da je temu v resnici tako, so »krivci« tudi atleti sami, saj le redkokdaj »razočarajo«.

V minulih dnevih — v soboto in nedeljo — smo znova dobili dva rekordna rezultata. Prvega je postavil Srnovrški na domačem mitingu v Celju, kjer je v teku na 300 metrov izenačil celjski Lorgerjev rekord v času 35,9 sek. Svojo odlično formo pa je ta atlet potrdil še v teku na 100 m, kjer je znova premagal mejo enajstih sekund in zabeležil rezultat 10,9.

Razen njega so se na domačem nastopu izkazali še drugi, kot Korber v teku na 1500 m (4:14,4), Samec na 400 m (52,8), Lešnik v teku na 110 m čez ovire (16,6), Golner v teku na 100 m (11,3) ter še Kramaričeva z zmagama na 60 in 100 m, Krofličeva, Medveškova, Gašparutova itd.

Drugi rekordni rezultat pa je dosegla mladinka Nataša Urbančičeva, ki je v družbi nekaterih drugih članov in članic Kladivarja nastopila na velikem mednarodnem mitingu v Sarajevu. Tu je v skoku v višino premagala 155 cm ter tako izenačila republiški rekord za ženske in postavila novo za mladinke.

Ostali celjski udeleženci pa so se izkazali takole: Lorger je zmagal v teku čez visoke ovire v času 14,5 in bil drugi na 100 m (10,9) za Grkom Georgopolosom (10,8). Zanimivo je, da je Kolnik, prav tako član AD Kladivar, postavil v teku na isto razdaljo, v tem ko je tekmoval v deseterobjeju, celo rezultat 10,7. Lepo zmagao si je priboril tudi Važič v teku na

1500 m, ko je pustil daleč za seboj vse svoje nasledovalce. Njegov čas pa se je glasil 3:48,4.

V teku na 800 m za ženske Slamnik-Gradišnikova ni imela prave konkurence in je zmagala z 2:19,6. V tej disciplini je bila Belajeva tretja. Pomembno zna-

go je dosegla tudi Sikovčeva-Luncer v teku na 200 m, saj je prav tako za precej metrov ušla vsem sotekmovalkam. Njen čas 25,2. Mimo tega je Olga v teku na sto metrov zasedla drugo mesto z istim časom (12,2) kot Poljakinja Salacinska.

Konec dober - vse dobro

Bela Krajina : Olimp 3:1 - 3:4

Olimp je že prestal prvo preizkušnjo. Zdaj pa ga v borbi za vstop v slovensko consko ligo čaka druga zapreka — enajstotica Nafta iz Lendave. Povratna tekma v Črnomlju je imela dramatičen razplet. V rednem času se je tekma končala z zmago domačinov 3:1. Ker pa so Celjani v prvem srečanju zmagali s komaj 2:0 in je bil z rezultatom 1:3 v drugi tekmi dosežen skupaj neodločen izid 3:3, je sodnik znova postavil igralce na sredino igrišča in dal znak za podaljšek tekme. Kar niso Olimpovci dosegli v prvem delu dvoboja, so nadoknadili v podaljšku. Po zaslugi večje poštovitosti — voda jim je že tekla v grlo — in zlasti še boljše

kondicije, so se Florjancu, ki je zabil prvi gol, pridružili v podaljšku kar trije — Posinek, Hojnik in Dimirovič. Tako je bil postavljen končni izid črnomljskega dvoboja 4:3 v korist Olimpa. Poraz se je tako v zadnjem hipu spremenil v dragoceno zmago.

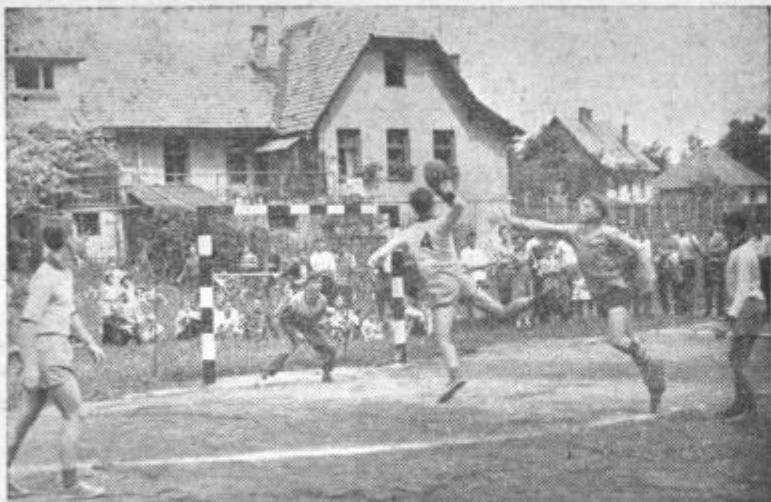
Prva zapreka je premagana, sedaj čaka Olimpa druga. Zreb mu je bil naklonjen, saj se bo z Nafto najprej srečal na domačem igrišču in šele naslednjo nedeljo, to je 10. julija, romal v Lendavo. Zmagovalec tega dvoboja bo postal novi član slovenske conske lige. Naša želja je, da bi to bil Olimp. Upajmo, da nas Gabršani ne bodo razočarali.

Želje so splavale po vodi

Ceprav so veljali igralci iz Slovenjegra Gradca za favorite, so Celjani vendarle gojili tihno upanje, da bodo v kvalifikacijah za vstop v slovensko ligo zmagali in tako celjskemu mestu znova priborili mesto med vodilnimi rokometnimi klubi, mesto, ki so ga nekoli že imeli. Zal, pa je imel razplet nedeljskih dogodkov pri Skalni kleti drugačen konec. Zmagali so fizično močnejši igralci iz Brežic, ki so vse dvoje zabeležili v svojo korist, tako tudi neodločen s Celjani. To je bila tudi najbolj razburljiva tekma turnirja sploh. Začetek je pripadal gostom. Domačini so se bolj razvili šele proti koncu polčasa, ko so zmanjšali razliko v golih na 8:7. Na začetku drugega dela so imeli gostje še vedno pobudo, dokler niso Celjani nekaj minut pred koncem rezultat izenačili, nato pa celo povedli s 11:8. Toda veselje je bilo kratkotrajno. Visoki in

močnejši Brežičani, so se znova zagrizli in dosegli še tri gole. Tako je zmaga pripadla gostom. Celjani pa so ostali prazen rok. Rezultate tekme ni kaj oporekati. Zmagali so boljši, zlasti pa učinkovitejši strelci. Toda, navzlic temu se ždi, da bi lahko potegnili Celjani za daljši konec, če bi imeli nekoliko več poslušarji pri sestavi ekipe. Sicer pa, po toči zvoniti...

Posamezni dvoboji so se končali z naslednjimi izidi: Celje : Slovenj Gradec 9:5 (4:3), Brežice : Murska Sobota 17:5 (5:2), Celje : Murska Sobota 29:12 (8:4), Brežice : Slovenj Gradec 29:16 (10:10), Slovenj Gradec : Murska Sobota 26:16 (15:7) in Brežice : Celje 15:11 (8:7). Končni vrstni red: Brežice 6, Celje 4, Slovenj Gradec 2 in Murska Sobota 0 točke. Z osvojitvijo prvega mesta si je moštvo iz Brežic priborilo pravico do sodelovanja v republiški rokometni ligi.

ŠPORT V KRATKEM ŠPORT V KRATKEM ŠPORT V

MLADINCI KLADIVARJA — ČERTI
V nedeljo se je v Mariboru končal finalni del republiškega prvenstva v nogometu za mladince. Mlada enajstotica Kladivarja ni imela sreče, saj je pristala na četrtem mestu z eno samo svetlo točko, ki jo je zaslužila z neodločenim izidom 2:2 v igri z mladino tribovskega Rudarja. Ostali tekmi pa so Celjani izgubili s 3:0 proti Ljubljani in 6:0 v igri z Mariborom. Zmagal je Maribor pred Rodarjem, Ljubljano in Kladivarjem.

Ženska mladinska vrsta Celja je sodelovala na republiškem prvenstvu v košarki. Tu se mlade Celjanke niso uveljavile, saj so zasedle zadnje mesto. Tekme pa so izgubile takole: proti Mariboru 15:49, Olimpiji 14:57, Jesenicam 29:47 in Slovanci 17:34. Zmagala je Olimpija iz Ljubljane.

Na finalnem delu republiškega prvenstva za mladince do 18. leta v košarki so sodelovali tudi mladi igralci iz Velenja, ki so v končni razvrstitvi zasedli zadnje ali osmo mesto. V borbi za sedmo oziroma osmo mesto so jih premagali igralci krajnskega Triglava s 37:50. Zmagala je vrsta ljubljanske Olimpije.

AVTO-MOTO DIRKE V VELENJU. V nedeljo so bile po velenjskih ulicah avto-moto dirke za republiško prvenstvo. Med 62 tekmovalci so eno mesto republiškega prvaka osvojili tudi Velenjčani. Tako je Miletič s svozračem Zalzarjem zmagal v vožnji motorjev s prikolico.

Pripadniki JLA so začeli udarniško delo pri izgradnji strelišča v Celju

Pripadniki JLA so se spoprijeli s kubiki zemlje in kamenja...

V soboto je bilo pri Petričku izredno živahno... V jutranjih urah so tjakaj prispele pripadniki enote polkovnika Franca-Jake Rojška, tokrat oprtni z delovnim »orožjem«. Pod vodstvom svojih predstojnikov se je 110 vojakov zagrizlo v oba bregova onstran strelske lope, kjer bo čez mesec stalo sodobno urejeno malokalibrsko strelišče. Teško ki bi našli delovne prostovoljce, ki bi s tako vnemo, skoraj brez besed in s tako izdatnostjo poprijeli...

Po treh urah dela so v hribu izginili kubiki zemlje in tretega laporja, nasip na obeh straneh globeli pa se je vidno podaljšal. Sekali so grmovje in...

... In ker so pač vojaki, so izvedli tudi majhno praktično vajo. Holmece, ves preruščen s koreninami in prepreden s kamenjari, jim dal obilo dela. Tam so v tla skopali tri globoke luknje, za nameček pa še eno v lapornato skalovje. Medtem, ko so vojaki pri gostilni v zavetju malicali, je vso dolino pretreslo nekaj zaporednih detonacij. Vojaki mimerji so svojo nalogo dobro opravili. Holmece je izginil...

Potem so se spet s krampi, lopatami in samokolnicami spoprijeli z bregom. Tako vse do opoldne... Enote celjske garnizije so otvorile dela pri prostovoljni akciji za izgradnjo modernega strelišča... -c.

PRI PETRIČKU ENO IZMED NAJSODOBNEJSIH STRELIŠČ PRI NAS...

Predsednik Okrajne strelske zveze polkovnik ROJSEK Franca-Jake, predsednik gradbenega odbora podpolkovnik SIMONIC, mentor strelskega športa v Celju Drago CATER in ostali iz tega štaba so mi sprineli v min... — Kaj se tu dogaja? — je bilo moje vprašanje.

Evo, kaj so mi nasuli v odgovor: Strelišče pri Petričku bo letos popolnoma modernizirano. Poleg malokalibrskega strelišča za 24 strelskih mest bodo tam zgradili še lovsko in pištolsko strelišče. Dosedaj obstaja tam že 300 metrsko strelišče za vojaške puške, verjetno pa bodo zgradili še vmesne Jarke za tarče na krajše razdalje. Strelišče bo zgrajeno po najmodernejših principih. Načrte zanj je izdelal ing. arhitekt Janko HARTMAN, tehnična dela pa vodi ing. MARES.

Prvega julija bo pod vodstvom tov. Catra začela delati delovna brigada petdesetih strelcev iz vse Slovenije in tudi iz drugih republik. Ti svojevrstni brigadirji bodo dopoldan delali, popoldan pa bodo imeli strokovna in politična predavanja. Po treh tednih bodo brigadirji opravili izpite za inštruktorje v strelskih organizacijah.

Na pomoč bodo pristopili tudi strelci-prostovoljci iz Celja in bližnje okolice, saj dela bo več kot dovolj. Nameravajo zgraditi tudi stanovanjsko stavbo s pripadajočimi prostori, vanjo pa bodo vselili člana Zveze borcev, ki bo upravnik strelišča in orožar. Sredstva za izgradnjo bodo šla v milijone. Del jih je prispevala republiška strelska zveza, del jih premore celjska zveza sama, del pa je obljubil OLO.

Tako bo Celje dobilo izredno športno in turistično znamenitost, kajti po končni izgradnji bo objekt sposoben za tekmovanje ne samo v državnem, temveč tudi v mednarodnem merilu.

V NEDELJO OKRAJNO PRVENSTVO V ZALCU

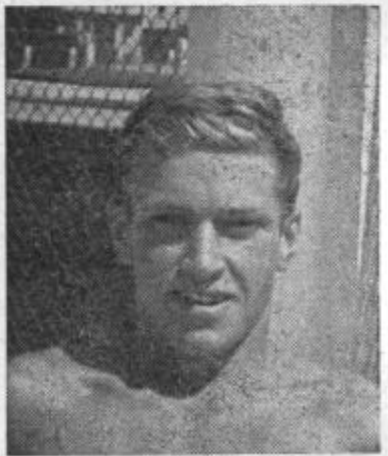
Namesto lige, bo v nedeljo 3. julija z začetkom ob devetih dopoldne v Zalcu okrajno prvenstvo v košarki za člane. Nastopila bodo štiri moštva: Zalec, Prebold, Velenje in Store.

Tone Goršič med kandidati

V ponedeljek je začel v Zagrebu skupni trening kandidatov za državno mladinsko reprezentanco v vaterpolu, ki bo v juliju nastopil v Vzhodni Nemčiji na mednarodnem turnirju. Zvezni kapetan reprezentance Lovro Štakula je med drugimi na trening v Zagreb poklical tudi člana celjskega plavalnega kluba Neptuna Toneta Goršiča, ki se je posebno iz-

kazal na lanskem turnirju ob proslavi ljubljanskega kluba Ilirije in na turnirju za Veliko nagrado Celja.

To je vsekakor lepo priznanje za klub, še bolj pa za mladega vaterpolista. Tone Goršič je tako tudi prvi Slovenec, ki je uvrščen med kandidate za državno reprezentanco.

Ljubljana in Kladivar favorita

Finale ekipnega prvenstva države v atletiki za starejše mladince in mladinke bo prav gotovo dogodek, ki bo na stadion AD Kladivarja privabil v nedeljo, 3. julija popolnoma veliko število ljubiteljev atletike in mladine. Po šest moških in ženskih ekip se bo spoprijelo v borbi za točko in za osvojitve častnega naslova državnega prvaka.

Pri starejših mladincih je stanje v točkah po prvih dveh kolih takšno, da ima Ljubljana 502 točki prednosti pred Kladivarjem. Po vseh predvidevanjih lahko ravno med mladinci Ljubljane in Kladivarja iščemo novega državnega prvaka. Zato bo borba med obema slovenskima ekipama zelo zanimiva. Nič manj zanimiva pa ne bodo pogledi na ostala mesta, saj so ekipe Črvene zvezde, Sarajeva, zagrebške Mladosti in osijejskega Metalca močno izenačene. Razlika v točkah med tretjo in šesto ekipo ni niti tisoč.

Pri mladinkah je Kladivar, vsaj na papirju, favorit številka 1. Drugopolisarna Sloboda iz Varažдина zadržuje za njimi za skoraj štiri tisoč točk. Zato pa bo zelo zanimiva borba za drugo mesto, za katero se bo potegovala vsota preostalih ekip. Tu je namreč razlika v točkah med drugo Slobodo ter šestim Mariborom komaj 871. Sicer pa bodo nastopile še mladinke Spartaka iz Subotice, Vojvodine iz Novega Sada ter zagrebške Mladosti.

MALI OGLAS

Pol za šalo pol zares

Komisija za iskanje predsednikov športnih društev

razpisuje

delovno mesto predsednika AD Kladivarja, potrebna zaradi tega, ker se ždi, da se najeti ne more opravljati več ljudi istočasno, kakor ne more več rok hkrati držati za volan.

Pogoji visokokvalificiran atletski strokovnjak, najraje ustanovitelj društva ali pa športni delavec brez funkcij in zato s precejšnjo dozo razpoložljivega časa; lahko poročen. Plača po dogovoru, v najboljšem primeru pa nič. (Amaterizem.) Stanovanje zagotovljeno od zgodnjih jutranjih do poznih večernih ur pod milim nebom, na svežem zraku, na stadionu. Pisemnih ponudb z navedbo takšnih ali drugačnih okoliščin mu ni treba pošiljati nikamor, v skrajnem primeru se lahko s trdno voljo do dela ka osebno zglasti na naslov pod šifro »Predsednik-amater«.

CELJSKI tednik

Uredništvo: Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 132 — telefon 25-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 603-70-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 300, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo.

Postnina plačana vgotovini.

OBPRAVE IN OGLAS

SLUŽBE

NUJNO ISEM samostojno gospodinjstvo pomočnik k 4 članski družini. Nastop službe takoj. Mesčna plača 6000 din. Naslov v upravi lista.

VAJENCE slikarske in plesarske stroke sprejem. Karl Jug, Vrbeje, Zalec.

RAZNO

ODDAMO v najem avtožarajo za osebni avtomobil v Cankarjevi ulici. Ponudbe z navedbo višine najemnine je poslajti do 19. 7. 1960 v upravo lista pod šifro »Garaža«.

IZGUBILA SEM ZENSKO JOPICO vinskirodeče barve dne 24. 1. m. na poti Cret, Leskovičkova ulica, Mariborska cesta, Gregorčičeva ulica in del Ljubljanske ceste. Poštenega najditelja prosim, naj jo odda na naslov: Kostomaj, Otok blok 3.

NASLI SMO ZENSKO URO. Dobi se Razlagova 10.

OBLOGE TAL IZ POLIVINILA, STRAGULE, PODOLITA, GUME itd. hote pravilno vzdrževati samo z najnovejšo WIX-EMULZIJO, specialnim ločilom iz inozemskih surovin. Ne pozabite, da z drugimi ločili to oblogo samo uničujete. Zahtevajte jo v svojih trgovinah, ki lahko prve količine že nabavite pri grošničnem podjetju -MEX- v Celju s skladiščem v Slovenjem Gradcu.

ZAHVALE

Državnemu zavarovalnemu zavodu Celje se iskreno zahvaljujem za kulantno izplačilo ob moji nezgodi in priporočam vsakemu bodisi kolektivno ali posamezno zavarovanje.

Sah Lovro Celje

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dobrega moža Maksa Rap se iskreno zahvaljujem dr. Malgaju za ves trud, s katerim mu je lajšal dolgo in hudo trpljenje. Posebej se zahvaljujem kolektivni Mlekarnja in Zelezinarja, RK Trnovlje, ž. dahovščini, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga spremljali na njegovih zadnjih poti.

Zaljujoča žena in sorodniki Celje, Trnovlje

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega drugega sina STANISLAVA MARENČIČA, dijaka 8. a razreda se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence. Prav posebno se zahvaljujem tov. prof. J. Medvedu, ravnatelju osemletke Franja Vranca, za njegovo požrtvovalno pomoč, vsem govornikom ob odprtem grobu, sloškemu pevskemu zboru in zlasti še vsem tistim, ki so nas finančno podprli. Se enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur posebej!

Družina Marenčičeva Celje-Trnovlje, 22. junija 1960

RAZPISI

Upravni odbor **STUDIJSKE KNJIZNICE** v Celju razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **KNJIZNICARJA**
2. **KNJIZNICARSKEGA MANIPULANTA**
Za delovno mesto pod 1. se zahteva popolna srednješolska izobrazba, pod 2. pa končana osemletna osnovna šola. Prošnje z življenjepisom in podatki o kvalifikaciji pošljite do 15. 7. 1960 upravi Studijske knjižnice (Celje, Muzejški trg 1, p. p. 17).

Razpisna komisija Jugoslovanske investicijske banke, Centrala za LRS, Ljubljana

razpisuje na podlagi določil člena 52-41 Zakona o javnih uslužbenecih (Uradni list FLRJ šte. 53/57) naslednja delovna mesta v podružnici JIB Celje:

1. eno mesto kreditnega referenta z visokošolsko izobrazbo;
2. eno mesto kreditnega referenta s srednješolsko izobrazbo;
3. eno mesto pripravnika bančnega uslužbenca III. vrste.

Kandidat za delovno mesto pod šte. 1 ima zagotovljeno družinsko stanovanje s takojšnjo vselitvijo. Službeno razmerje in prejemki se urejujejo po določilih Zakona o javnih uslužbenecih. Prošnje s potrebnimi dokumenti je treba predložiti Jugoslovanski investicijski banki, podružnica Celje.

PRODAM

UGODNO PRODAM GRADBENI LES 9,5 X 12,60 m ter 200 kg železa Naslov v upravi lista.

POCENI PRODAM osebni avto OPEL, dobro ohranjen, registriran. Srebotnjak, Polule, Celje.

TOPOLINO — B v dobrem stanju ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista.

PRODAM motorno kolo znamke Tomos Colibri (moped). Ogled od 18. ure naprej. Naslov v upravi lista.

SOBNO KREDENCO ugodno prodam. Mlekarna, Zidankova ulica, Celje.

PRODAM arondiran posvetno ca. 4 ha s stanovanjsko hišo in z 2 gospodarskima poslopljema. Drešinja vs 12. p. Petrovče.

UGODNO PRODAM dveje balkonskih vrat s stranskima oknomi, 1 trodelno in eno dvodelno okno, 2 vrati, desnozidani štedilnik s ploščicami in razno pohištvo. Naslov v upravi lista.

V VELENJU prodam 4 ločenih zaporednih sob — možnost ureditve treh stanovanj in gospodarsko poslopje primerne za obrt. Naslov v upravi lista.

POLSPORTNI otroški vozček »Tribunac« prodam. Beržlez Ljubomir, Gregorčičeva ulica 7 — Celje.

PRODAM lepo trosobno komfortno stanovanje v visokem pritličju Jenkova 18. Vprastati pri lastnici, Tomšičev trg 1/1.

PRODAM motorno kolo Puch Roller 125 cm, prevoženih 20.000 km. Golavšek Franc, učitelj, Vransko.

MANJSI LOKAL prodam. Ponudbe pod -Obrt- na upravo lista.

KINO

KINO UNION
Od 30. 6. do 4. 7. 1960 **ZDRAVNIK IN MAZAC**, italijanski film
Od 5. 7. do 8. 7. 1960 **VELIKE DRUZINE**, francoski film

KINO METROPOL
Od 2. 7. do 5. 7. 1960 **OBRAČUN** PRI O. K. KORALU, ameriški barvni VV

LETNI KINO
Od 30. 6. do 5. 7. 1960 **BELO PERO**, ameriški film Csc
Od 4. 7. do 7. 7. 1960 **AVANTURE CASANOVE**, ameriški barvni film

DPD SVOBODA CELJE
MLADINSKI KINO
2. in 3. 7. 1960 **NOCOJ NASTOPAMO**, češki film

KINO SVOBODA
SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Od 2. do 3. 7. 1960 **VOZOVNI NA ZAHOD**, ameriški barvni film
Samo 4. 7. 1960 **KANAL**, poljski film
Od 6. 7. do 7. 7. 1960 **STIRI KILOMETRE NA URO**, jugoslovanski film Ccs

OBJAVE

Občinski ljudski odbor Celje obvešča, da bo s 1. julijem 1960 uvedena pri odetku za narodno obrambo dežurna služba vsak dan popoldne od 14. do 17. ure.

V navedenem času bo možno opraviti prijavno-odjavne vojaške zadeve. — Predsednik občinskega ljudskega odbora Celje — Franc Rupret.

Komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Smarje pri Jelšah

razpisuje mesto **DIREKTORJA** za Kmetijsko gospodarstvo Smarje pri Jelšah. Pogoji: agronom oziroma samostojen v vodenju kmetijskih gospodarstev z večletno prakso. Prijave je poslati do 1. 7. 1960.

STANOVANJA

TRICLANSKA DRUZINA želi kupiti stanovanje. Pod šifro -Letos vsiljivo-.

ZELIM ZAMENJATI dvosobno stanovanje v središču Rogaske Slatine z enakim v središču Celje. Naslov v upravi lista.

DIPLOMIRANI EKONOMISTI išče opremljeno sobo za nekaj mesecev. Naslov v upravi lista.

MIRNA USLUZBENKA išče opremljeno sobo s posebnim vhodom. Ponudbe na upravo lista.

ISECM PRAZNO ALI OPREMLJENO sobo pod šifro -Poštena-.

STROKOVNA UČTELJICA išče opremljeno sobo. Ponudbe v trgovini Singer, Tomšičev trg 11.

Iz življenja starih Rimljanov SMRT IN POKOP

Navada je bila, da so se okrog postelje zbrali sorodniki. Včasih so položili umirajočega na tla. Ko je človek umrl, so mu zapriči in ga pričeli klicati po imenu. Nato so mrliča umili v topli vodi in telo masirali z različnimi mazili, kar bi naj preprečilo hitro razkrajanje. Ustno votlino so napol-

Rimljani so poznali dva načina pokopa. Starejši je bil običaj, da so mrliče sežigali. Temu se je kmalu pridružil še navaden pokop in je prvga z uveljavljanjem krščanstva popolnoma izpodrinil.

Pokop je bil pri Rimljanih obvezen iz religioznih ozirov, ker so

bogato okrašenem ležišču in je bil nepokrit. Za pokojnikom so stopali njegovi sorodniki in prijatelji oblečeni v temna oblačila, žene z razpletenimi lasmi in brez nakita. Pozneje so se žene oblačile v bele obleke. Grmade so postavili v obliki oltarja iz lesa in hitro vnetljive snovi. Na vrh grmade so položili mrliča skupno z ležiščem, jedili, darili in predmeti, ki so bili pokojniku dragi. Da bi preprečili smrad, ki se je širil pri sežiganju so dodajali razne dišave. Po končanih ceremonijah so se pogrebci kmalu odstranili, sorodniki so pa počakali do konca, da so žaro s pepelom položili v grob. Še isti dan so žrtvovali prašiča in ovco. Ob grobu so imeli sedmimo. Najgloblja žalost je trajala devet dni. Deveti dan so žrtvovali na grobu manom pokojnika, nakar je sledila druga sedmimo in spet so prinesli darila. To se je večkrat na leto ponavljalo. Žalna doba je

bila različna. Vdove so morale žalovati najmanj 10 mesecev. Pogosti so bili primeri, ko so matere in žene žalovale celo življenje. Za moške podobnih predpisov ni bilo.

Rimljani so svoje mrliče pokopavali izven naselij ob glavnih cestah. Tako imamo za Celejo ugotovljenih dvoje grobišč — ob Mariborski cesti in na Bregu. Grobovi so bili zelo različni. Najbolj pogost je bil primer, da so žaro s pridelki zakopali v zemljo. Često so grob obdali s kamenjem ali opeko. Pokopavali so v sarkofage, ki so stali na prostem, ali pa v grobnice, ki so bile zidane iz opeke in imele lepe kupole. Skupnih grobnic, kot jih poznamo v Rimu — kolumbariji, pri nas nimamo. Čim bolj je bila družina premožna, tem lepši spomenik je imela. Najbolj razkošne družinske grobnice pri nas imamo v Sempetru.

V. K.

Zanimiv predlog »Sutjeska«

Dne 7. junija 1943 se je pričela ena izmed najstrašnejših, toda najslavnejših bitk iz naše narodnoosvobodilne borbe. V spomin na to obletnico je Tobačna tovarna v Ljubljani izdala cigareto »Sutjeska«, ki pa jih je pred enim letom ukinila; verjetno iz ekonomskih razlogov. Medtem, ko so nazivi raznih cigaret, ki nosijo imena rek v naši drža-

vi, samo geografskega značaja, imajo cigarete »Sutjeska« izredno važen zgodovinski pomen, ki naj praktično ostane tudi v Sloveniji poznim rodovom živ spomin na slavne dni. Iz teh razlogov je uvedba ljudskih cigaret »Sutjeska« primerne kakovosti in cene nujna, pa čeprav na škodo naslova ene ali druge že vpeljanih imen.

50 let jugoslovanskega letalstva

OGNJENA SREČANJA Z »ADLERJI« V ŠPANJI

Napredek letalstva je v svetu vse bolj dobival značaj vojnih priprav. Ko so fašisti v Italiji in nacisti v Nemčiji prevzeli oblast in se začeli mrzlično oboroževati, je letalstvo v oborožitveni tekmi igralo prvo vlogo.

Politični dogodki so tej oborožitveni tehniki prinesli »ugodno priliko«, da so bodoči agresorji lahko svoje letalsko orožje tudi

revolucija ni bila le boj španskega ljudstva z okrutno izkoriščevalsko reakcijo, bila je boj naprednega sveta zoper rastočo fašistično nevarnost.

Medtem, ko so delavci bili svoj pravični boj na strani republikancev, sta fašistična Italija in Nemčija odločno podpirali okorelega reakcionarnega generala Franca. Na španskem nebu so se pojavili Hitlerjevi »Adlerji« s kljukastimi križi na krilih...

Toda stvar revolucije so branili proletarski junaki sinjega neba. Med njimi Boško Petrovič, ki se je kot komandir rdeče eskadrile proslavil v zračnih bojih. V svoji okretni »Rati«, ruskem lovcu, je posegal v bitke s fašističnimi letalci. V bitkah za Madrid je vsak njegov polet pomenil zmago. Sedem Hitlerjevih »orlov« je treščilo v okrvavljena španska tla, ko jih je spretni in junaški pilot Petrovič obsul z ognjem svojih strojníc. Boško Petrovič je med španskimi borci postal legendaren. Njegovo ime pa je zašlo tudi med fašistične pilote, ki jim je vselej postalo tesno, če so slišali, da Petrovič vodi svojo eskadrilo proti njim. Prodorni uspehi jugoslovanskega prostovoljca so fašističnim vojskovodjem vsilili odločitev, da je treba tega bojevitega letčeca komunista uničiti. Proti Petroviču so vedno poslali številčno daleč nadmočne letalske sile.

Bilo je leta 1937. Nad Madridom so se spoprijeli rdeči lovci s fašističnimi bombniki. Petrovič je spet krvavo rovaril med

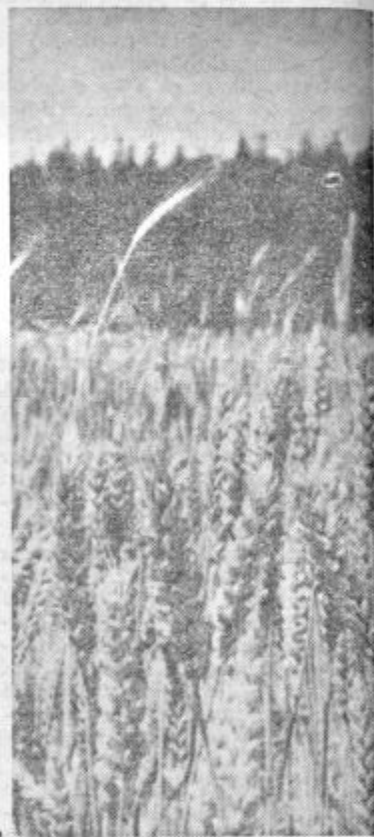
njimi. Po tem so ga spoznali. Dva Messerschmieda sta se vrgla nad njega. Njegov stroj ni bil kos njuni tehnični prednosti. Zadet je Petrovič žrtvoval svoje življenje za stvar proletariata.

DEDNOST OČESNIH BOLEZNI

Okrog 8 odstotkov vseh moških je slepih za rdečo in zelene barve, toda le 0,5 odstotkov žensk, je izjavil dr. Mohamed Sahi Mekri.

Po njegovem mnenju je boleznen slepote barv najbolj razvita med ljudmi bele rase — skoraj 8 odstot-

prava in če je seme dobro. Zmleli bomo zrne v žuljavi dlani in odpihali plevev. Zelimo lahko le to, da bi bila ta žetev — in vse naslednje — res žetev zlatega žita in zlatih ljudi.

Grobnica, kakršno so si premožni meščani Celeje zgradili v Sempetru...

nili z dišečimi snovmi. Truplo so oblekli, in sicer rimskega državljanja v belo togo, razne odličnike v častna oblačila, ki so imela škrlatno ali zlato vezanino. Moškim so nadeli pečatni prstan, ženam pa poleg prstanov še drug nakit. Svojci so pokojnika položili na visok mrtvaški oder, bogato obložen z blazinami in pregrinjali. Mrtvaški oder je stal v atriju, dostopen vsakemu mimoidočemu. Okoli odra so gorele sveče. Stalno je bil navzoč družinski član, ki je čuval mrliča pred zli duhovi. Zunanji znak hišne žalosti so bili venc, spleteni iz cipresnih vejic, ki so viseli nad vhodom. Nadaljnji znak žalovanja je bil, da so pogasili ogenj na domačem ognjišču. Že takoj prve ure po smrti so nastopile žene, ki so objokovale pokojnika (maricalke). Mrlič je ležal na mrtvaškem odru različno dolgo: čim bolj bogat in ugleden je bil, tem dalje časa je bil na ogled.

verovali, da pokojnikov duh ne najde miru prej, predno mrliča ne pokopljejo s častmi. Zato so tudi trupla zločincev izročali svojem, da so jih lahko pokopali. Če je vojak padel na bojišču in trupla niso našli, so mu doma postavili navidezen grob — kenotaf.

Pogreb je bil ponoči. Slovesen pogreb je oznanil znanilec, ki je obenem vabil k udeležbi. Pred hišo žalosti so se zbrali pogrebci in liktorji so jih razvrščali v sprevod. Spredej je igrala godba, nosilci bakel pa so se razvrstili vzdolž sprevoda. Žene so prepevale žalostinke. Posebno pompozni pogrebov so se udeleževali tudi plesalci in igralci. Eden med njimi je predstavljal pokojnika. Glavni del sprevoda so bile slike prednikov, ki so jih spravljali v atriju. Neposredno pred nosili pokojnika so stopali liktorji s povešenimi baklami in njegovi osvojenj sužnji.

Mrlič ni ležal v krsti, pač pa na

praktično preizkusili. To je bila španska državljanska vojna.

Delovno ljudstvo Španije se je goloroko borilo za pravičnejši družbeni red. Ta boj je vzbudil simpatije vsega sveta, ki je na španska bojišča poslal svoje najzavednejše proletarce. Španska

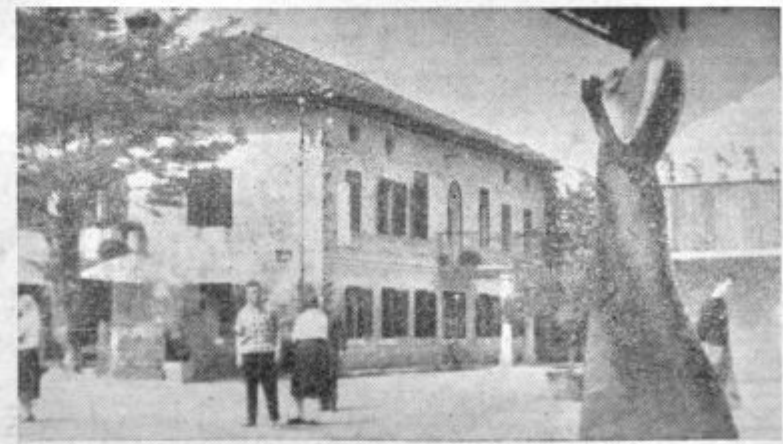
Letos praznuje britanska pošta 300 let obstoja. Na sliki je prizor iz leta 1784, ko je poštna kočija v spremstvu oboroženega spremeljvalca predirjala pot med Londonom in Bristolom v 16 urah...

Ob Gregorčičevi Soči

ki ni hotela služiti vsiljivcem.

Pod Bovcem, kjer trti dela družbo jeglič, sprejme v družbo

razbičane vode slapa Boke, zdrvi skozi kanjon proti Zagi in se umiri, domala zastane. Počasneje,

V Kobaridu je na glavnem trgu veličasten spomenik poeta soške pokrajine Gregorčiča...

toda še vedno živahna, osvežujoča, da skoraj ledena tudi v kratkotrajnih poletjih prinaša planinske pozdrave Kobaridcem, sprejema njihove želje bratom na jugozahodu. V njen prisojni breg stisnjene hiše, ozaljšane z množtvom cvetja na lesenih hodnikih, že kažejo prave primorske oblike. Med Matajurjem in Stolom nadaljuje svojo pot po vijugasti dolini in iz njenega dna v soncu mežika Gregorčičevemu planinskemu raj, osveži bregove Tolmancem. Pod Tolminom se zlije s Tolminko, ki se je pretokla skozi slovita tolminska korita, potem pa se naenkrat zaustavi, postane mlečnozeleno jezero in pri Mostu na Soči iz svoje prve elektrarne pošilja ljudem luč...

Kanal na Soči... Goriško polje. Tu vsa prevzame vsiljeno vlogo meje, potem pa zapuša svobodna tla in motna ter lena postane nema družica rojakom na tujem, tujska v lastni strugi...

J.

Svileno perilo, kopalne obleke, frotir in vse potrebščine za potovanje.

V NAJVEČJI IZBIRI VAM NUDI

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

Posoda, jedilni pribori in gospodinjski strojček

Teško je z besedo povedati, kolikšne lepote se nizado ob njenem divjem toku, od tam kjer pod golimi stenami Jalovca bruha iz stene v prostost, vse tja prek krivične meje do izliva, kjer slovenski ribiči razpenjajo svoja jadra na sinji gladini Jadrana. Kakor je razčlenjena njena pot, tako je razburkana zgodovina krajev, ki jih namaka.

Divja je v svojem skalnem koritu, ko zapuša prav tako divje gore in domovanje slovitih gorskih vodnikov, Kugyjev raj. Razpenjena buči pod prevrtanimi skalami, kjer je tujec zgradil svoje minljive utrbe. Trentsko dolino s svojimi skromnimi hišicami in še bolj skromnimi ljudmi, previhra, kakor da hoče nabrati zaleta za tok po slovenski Benečiji.

Ob vznožju ošljenega Svinjaka se združi s prav tako divjo Koritnico in v zložnejšem toku prislunne pripovedi svoje družice o Strmcu, vasi žena-vdov, o grobovih tisočev vojakov, o trdnjavi,